SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 124, ЧИСЛО 9, П'ЯТНИЦЯ, 3 БЕРЕЗНЯ 2017 РОКУ 1893 Vol. 124, No. 9, FRIDAY, MARCH 3, 2017 $2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Три роки в дорозі

Петро Часто

Коли багато подій стається водночас, тяжко визначити найважливішу. Та й чи є така? На тлі війни з російським злом, на тлі невідступної загрози українській свободі і незалежності, на тлі самопожертви найкращих синів і доньок України, котрі грудьми стоять на сході проти нашого історичного ворога, все інше має лише стільки ваги, скільки дозволяє зрозуміти, що веде Україну до перемоги, а що – до поразки. А зрозуміти нелегко, хоч після Революції Гідності Україна вже три роки в дорозі.

Чи втілилися в життя ідеали Майдану? Чи змінився характер влади? Стала вона ближчою до народу? Заслужила його довіру? Привела Україну ближче до Європи? Не всі ці знаки запитання перетворилися на знаки оклику, але велику надію дає небайдужість українців до свого майбутнього, їхня гідна подиву вірність правді і справедливості. Це та рідкісна, як на наші часи, здатність, з якою врешті-решт змушена буде рахуватися і влада, і весь цивілізований світ.

17-18 лютого у Мюнхені відбулася щорічна, 53-тя з черги, конференція з питань безпеки. Першого ж дня на ній виступив Президент України Петро Порошенко. Талановитий дипломат і добрий знавець європейської авдиторії, цього разу він говорив те, що, можливо, важливіше було почути саме українському суспільству – про хибність політики умиротворення російського аґресора, про згубність будь-яких угод з ним, зокрема тих, що можуть укладатися за спиною українців.

Кілька речень з цієї промови:

„Путін глибоко ненавидить Україну. Я це знаю особисто. Він заперечує самобутність і унікальну ідентичність українського народу. Він публічно проголошує українську ідентичність частиною російської домінуючої ідентичности. Єдиний гріх України в тому, що моя країна вирішила жити незалежно, на своїй землі, за нашими демократичними цінностями… Ми хочемо свободи – Росія хоче нас покарати за це. Я маю честь представляти тут 45-мільйонну европейську націю. Від її імені дозвольте мені запевнити вас, що ми ніколи не погодимось, що хтось десь буде визначати нашу долю без нас. Будь-яка угода за нашою спиною буде негайно рішуче анульована мільйонами українців, які вже довели здатність боротися за свою незалежність. Ми не маємо наміру здаватися і готові захищати нашу країну…“.

І дивно, що цей безкомпромісний виступ дістав низьку оцінку в українських засобах масової інформації та в експертних середовищах. Мовляв, замість дотримуватся визначеної для панелі теми – „Майбутнє Заходу: занепад чи повернення?“ – П. Порошенко говорив про те, що в Європі всім уже набридло – про українсько-російську війну. І більше ніхто, лише він один. „Наша держава звикла ставити своє питання у загальноєвропейський контекст і

(Закінчення на стор. 19)

Україна досягла зрушень у здійсненні реформ

КИЇВ. – Національна рада реформ 7 лютого поділилася результатами роботи в 2016 році та плянами на 2017 рік.

Однією з найбільш перспективних та пріоритетних реформ в Україні є судова. У 2016 році було прийнято низку законів, які забезпечують її успішне запровадження. Почалося створення нового Верховного суду України, до участи в конкурсі на посади суддів допущено 653 кандидати. Прийняті стратегічно важливі для запровадження і підтримки реформи закони України „Про забезпечення права на справедливий суд“, „Про судоустрій і статус суддів“ і „Про Вищу раду правосуддя“. Крім того, було затверджено Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки.

У результаті діяльности Національного антикорупційного бюра станом на кінець грудня 2016 року здійснюється розслідування у 280 кримінальних провадженнях. У 10 провадженнях суд вже виніс звинувачувальні вироки. Понад 100 млн. грн. повернуто до бюджету. В ході розслідувань заарештовані 433.6 млн. грн., 79.8 млн. дол. США, 7.1 млн. евро, 101 земельна ділянка, 52 квартири, 32 житлові будинки, 41 транспортний засіб, один цілісний майновий комплекс, цінні папери на суму понад 75.5 млн. грн.

Секретар Національної ради реформ, заступник Голови Адміністрації Президента України Дмитро Шимків. (Фото: Офіційне представництво Президента України)

Найбільше досягнення у реформі публічних закупівель – запуск системи ProZorro 2.0. „Зробивши у 2016 році використання системи електронних закупівель ProZorro обов'язковим для

(Закінчення на стор. 18)

У Києві відкрили пам'ятник Олені Телізі

Під час церемонії відкриття пам'ятника Олені Телізі. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 25 лютого на перетині вулиць Олени Теліги та Мельникова, на території Національного історико-меморіяльного заповідника „Бабин Яр“, відбулося відкриття пам'ятника визначній діячці національно-визвольного руху, діячці ОУН, поетесі О. Телізі. Автори скульптурної композиції: Олександра Рубан, Віктор Липовка та Іван Єршов. Освятив пам'ятник Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Пам'ятник О. Телізі встановлено на виконання президентського указу про святкування 110-річчя від дня її народження, а також на відзначення 75-річчя трагедії Бабиного Яру. Пам'ятник встановлено з підтримкою Міністра культури України Євгена Нищука та Київського міського голови Віталія Кличка.

О. Теліга (1907-1942) – українська поетеса, публіцист, літературний критик, діячка ОУН. Жила на еміґрації, де вступила в ОУН. У 1941 році оселилася в окупованому німцями Києві і організувала Київське відділення Спілки українських письменників. В лютому 1942 року була заарештована ґестапом та розстріляна разом із чоловіком у Бабиному Яру.

Учасниками відкриття були Віце-прем'єр-міністер України Павло Розенко, В. Кличко, Є. Нищук, голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович, перший заступник голови Державного комітету телебачення і радіомовлення Богдан Червак, представники громадськости.

Після закінчення офіційної частини присутні поклали квіти до підніжжя пам'ятника.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Створено громадську раду при МЗС

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ (МЗС) України 24 лютого почало процес створення нової громадської ради при МЗС. До ініціативної групи з формування ради увійшли найбільш відомі та авторитетні українські експерти, які допоможуть зформувати професійну, конструктивну та компактну громадську раду, діяльність якої відповідатиме актуальним зовнішньополітичним пріоритетам держави. Нова рада стане надійним партнером та інтелектуальним інструментом та майданчиком для діалогу МЗС з громадянським суспільством та експертним середовищем, а також дієвим механізмом підвищення ефективности зовнішньої політики України. *(Міністерство закордонних справ)*

Партії отримують гроші олігархів

КИЇВ. – Парляментським політичним партіям цілком вистачає бюджетного фінансування, тож вони мають змогу відмовитися від олігархічних грошей. Про це у виступі на форумі „Фінансова еволюція українських партій: реформа чи імітація" заявив 25 лютого голова Центру „Ейдос", член ради Реанімаційного пакету реформ Віктор Таран. „Це буде наступний дієвий етап у реформі, який сприятиме доброчесності партій", – сказав В. Таран. Аналіза звітів політичних партій показала, що тіньове фінансування політичних партій залишилося. До виявлених неґативів експерт відніс непропорційний та непрозорий розподіл партійних бюджетних фондів між „центром" та реґіонами, а також те, що партії продовжують витрачати фонди на приховану політичну рекламу, не використовують їх на навчання своїх членів. У 2016 році шістьом парляментським політичним партіям на фінансування статутної дільности з бюджету було надано понад 195.5 млн. грн. *(„Укрінформ")*

Надія Савченко відвідала Донецьк

ДОНЕЦЬК. – 24 лютого позафракційний депутат Верховної Ради Надія Савченко оприлюднила список 34 полонених, яких, за її словами, їй вдалося відвідати у підконтрольному угрупованню „ДНР" у Донецьку разом із керівником українського Центру звільнення полонених „Офіцерський корпус" Володимиром Рубаном. Вона повідомила: „Хлопці почуваються добре. Ставлення до них, кажуть, нормальне. В камері по троє, прогулянка година на добу, на телевізор дивитись виводять, канали переважно російські, з українських „1+1" та „5-й канал". Заяви Н. Савченко про умови перебування полонених не підтверджені з інших джерел. *(Радіо Свобода)*

На „Євробаченні" співатиме „O.Torvald"

КИЇВ. – 25 лютого у фіналі національного відбору на пісенний конкурс „Євробачення-2017" музичний гурт „O.Torvald" здобув перемогу і представлятиме Україну на конкурсі. Згідно з результатами голосування журі і підрахунку глядацьких голосів Tayanna (співачка Тетяна Решетняк) та гурт „O.Torvald" здобули однакову кількість точок, але за гурт проголосувало більше глядачів. На конкурсі гурт виконає пісню „Time". „O.Torvald" („Оторвальд") співає українською та російською мовами. Гурт створився 2005 року в Полтаві, потім переїхав до Києва. Має п'ять музичних альбомів. *(Радіо Свобода)*

Видано книгу про російську аґресію

ЛОНДОН. – Британський політолог українського походження Тарас Кузьо видав книгу „Війна Путіна проти України". Автор заявив 24 лютого, що це перша книжка англійською мовою, яка представляє проукраїнський погляд на російську аґресію проти України. У книжці він зібрав 300 наукових статтей, які друкувалися на Заході. Більшість міжнародних експертів і авторів ніколи не бували в Україні та в зоні боїв. Також буде електронна версія книги. Книжка складається з 11 розділів і включає, зокрема, широку аналізу російського націоналізму, шовінізму, антисемітизму, питань історії Донбасу, організованої злочинности, національної ідентичности. *(„Укрінформ")*

ТОЧКА ЗОРУ

Розрахунки Кремля на Трампа – марні

Андрій Піонтковський

Відставкою радника з питань безпеки Майкла Фліна Дональд Трамп не обмежився. Він раптом заявив про необхідність повернути анексований Росією Крим Україні. Новому президентові США навіть довелося звинуватити Барака Обаму в надмірній м'якості: оскільки саме він допустив анексію. Кремлеві в такій ситуації розраховувати на поблажливість Штатів не доводиться. Однак, Володимир Путін у виступі на колеґії Федеральної служби безпеки заявив, що ескаляція конфлікту на Донбасі – ініціятива українського уряду. Він також заявив, що Київ готується до диверсійно-терористичної діяльности, в тому числі в Росії. Подібне звинувачення на адресу України прозвучало вперше.

Це нагадує істерику і провокацію, що сталася у вересні 2016 року з „українськими диверсантами в Криму", за чим пішли якісь неймовірні маневри російських збройних сил, небачені з 1945 року. Коли військовий злочинець В. Путін говорить про підготування українських диверсій у Росії, не виключено, що в якійсь Рязані знову в підвалі будинку закладена вибухівка.

Слід звернути увагу, що така явно провокаційна заява В. Путіна пролунала в дні, коли Москва перебуває в стані повної розгублености після провалу надій на Д. Трампа. Кремлівська аґентура провалилася. Найближчу до Кремля людину Д. Трамп вигнав. І змушений, рятуючи своє президентство, займати чітку антипутінську позицію, заперечуючи звинувачення у зв'язках з Росією.

Москва в останні дні відповіла відвертим роздратуванням по всьому периметру. Це і розміщення крилатих ракет, що суперечить угоді про заборону ракет середньої дальности, і відновлені лети американського ескадерного міноносця в Чорному морі, які припинилися з обранням Д. Трампа, і активніша шпигунська діяльність біля берегів США.

Не можна виключати, що і на українському напрямку Москва може готувати якусь військову провокацію – як психологічну реакцію на поразку своєї операції щодо Д. Трампа.

Подібна поведінка засвідчує розгубленість і відсутність у Кремля стратегії – це рефлекторна, нервова реакція через провал і поступка партії війни в Росії, яка наполягає на ескаляції збройного конфлікту. Вона процвітає зараз перш за все на телебаченні. Останні дні божевільні телевидовища зайняті виключно розпалюванням ненависти до України. І тому на Донбасі можна очікувати військових провокацій.

Однак, знову ж таки, підкреслю, що провокації провокаціями, і бажання зробити щось неприємне не тільки Україні, але і Заходові – теж є. Але все-таки, як кажуть, В. Путін – божевільний, але мила не їсть. Майором Захаром Прилєпіном – з закликом піти на Київ і окупувати всю Україну – він ледве чи стане. Особливо тепер, коли Д. Трамп змушений до антипутінських висловів і навіть дорікає Б. Обамі за м'якість щодо Росії, коли вона анексувала Крим.

Мова може йти про посилення санкцій та продаж Україні летальної зброї. Тим більше у випадку військової провокації Росії В. Путін розуміє, що серйозна військова ескаляція – спроба взяти Маріюпіль, наприклад, – викличе жорстку реакцію. Тому, думаю, В. Путін обмежиться капостями дрібного і середнього маштабу. І на цьому його душа, яку в свій час якось розгледів Президент Джордж В. Буш, на якийсь час заспокоїться.

При сьогоднішньому настрої Конґресу, який змушений буде враховувати Д. Трамп, мова може йти лише про посилення санкцій та продаж Україні летальної зброї. Тим більше у випадку військової провокації.

„Газета по-українськи"

Андрій Піонтковський – російський політолог, опозиційний до путінського режиму, Москва.

Принесли квіти Лесі Українці

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 25 лютого представники Музею Лесі Українки, „Просвіти", „Соловецького братства", Конґресу Українських Націоналістів та Української партії поклали квіти й кетяги калини до пам'ятника Лесі Українки на Байковому кладовищі столиці.

Згодом пошанування великої українки продовжилося біля пам'ятника поетесі на бульварі її імені, де до громади долучився хор Леопольда Ященка „Гомін" та хор „Просвіти", інші шанувальники поетеси.

Виступаючі відзначили невмирущість й актуальну пророчість геніяльних творів Лесі Українки. В Музеї Лесі Українки відбулися музично-літературні вечори, присвячені дні її народження.

Шанувальники поклали квіти й кетяги калини на могилу Лесі Українки. (Фото: Георгій Лук'янчук)

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Не даймо сліпій ненависті запанувати над нами

Звернення Ініціятивної групи „Першого грудня" до українського суспільства (20 лютого)

Війна, яку аґресор, Російська Федерація, вже майже три роки веде проти України, суттєво змінила наше життя. Ця війна принесла та приносить нашій країні численні людські втрати й тяжкі економічні та моральні наслідки. Всі події в країні і вчинки тих, хто обтяжений владою та впливами, сьогодні слід аналізувати на тлі невинних жертв, покалічених тіл та зруйнованих хат. І на жаль, далеко не всі з нас витримують це випробування.

Все це приносить з собою війна – і все це є метою аґресора. Він, сповнений ненависти, хотів би, щоб сповнились ненавистю й ми. Він, що розкошує облудою, прагне, щоб облудним стало і наше слово. Він, аґресор, мріє, щоб насильство стало законом і нашого життя. Головна його мета – зробити нас такими, як він. І рано нам говорити, що ці зусилля його цілком безуспішні.

В тумані духовних низин

Кожен, хто прикладе вухо до народних грудей, почує в них хворобливі хрипи. Люди щораз легше впадають у злість, стають щораз аґресивнішими й вихлюпують одне на одного потоки жагучої ненависти. Наростає мовчазне, внутрішньо аґресивне звикання до щоденних смертей – на війні, на дорогах, внаслідок дій злочинців. Смерть перестає вражати. Людина деґрадує.

Попри здійснені останнім часом реформи, керівництву держави так і не вдалося утвердити в ній справедливого Арбітра. Судова і правоохоронна системи й далі пробуксовують, а тому в боротьбі з несправедливістю людина й далі залишається наодинці. Це стає особливо загрозливим для країни у стані війни. Коли закон безпомічний, з'являється спокуса відновити справедливість в обхід закону. Щораз більше людей морально виправдовують насильство як начебто інструмент власноруч здійсненого правосуддя. Те, що допустиме на полях війни у боротьбі з аґресором, стає допустимим і щодо звичайного кривдника чи недруга. Так суспільство стає глухим до людського болю.

Кожен з нас може скласти свій список ілюстрацій до сказаного. Для прикладу, в окремих районах країни діють озброєні загони, поширюється практика „відтискання" чужого майна. Процвітає торгівля отруйними продуктами та напоями, деякі священики відмовляються відслужити чин похорону ідеологічно „неправильних" загиблих, тиняються табунцями або самотою покинуті напризволяще діти, в деяких містах країни стає щораз небезпечніше виходити ввечері на вулицю. І цей перелік аж ніяк не є вичерпним.

Воістину настав час нам спитати себе: „Що з нами відбувається? Чому ми стаємо носіями зла?".

Ці тривожні тенденції вийшли вже за межі „звичної" людської гріховности – вони непомітно стають загрозою безпеці країни. Цю загрозу мають осмислити як державні органи, так і громадянське суспільство, оскільки обоє вони можуть стати джерелами цієї загрози (як, до речі, і чинниками оздоровлення). Маємо зупинити деґрадацію людини та державно-суспільних інституцій.

Відповідальність держави та суспільства

Від держави ми очікуємо організації всебічного захисту країни від військової, економічної та інформаційної аґресії з боку Російської Федерації. Саме держава несе відповідальність за боротьбу зі злочинністю, за спокій і безпеку громадян усередині країни. І ми вдячні нашим воїнам, які несли і несуть свою службу в надскладних умовах і завдяки яким на більшості території країни зберігається мир.

Проте від держави приходить не лише порядок – він неї часом падає й тінь, коли хтось із її слуг забуває, що від недуги злочинности суспільство лікує не насильство, а справедливість, що зветься верховенством права. Від карального правосуддя радянського періоду нас відділяє не так уже й багато часу. В органах державної влади, що відповідальні за боротьбу зі злочинністю, все ще нуртують звички та методи, які легко можуть призвести – і на жаль, уже призводять – до вибіркового застосування насильства, а значить – до зловживання владою. Екстраординарні умови реальної війни з Російською Федерацією і тими, кого вона збройно, фінансово й політично підтримує, не є індульґенцією на розправу та помсту. Керівництво країни має прислухатися до остережних голосів наших правозахисників і встановити належний державний і суспільний контроль над діяльністю правоохоронних органів та спецслужб.

(Закінчення на стор. 19)

ТРИВОЖНИЙ СИҐНАЛ

Націоналісти виставили ультиматум владі

Народний депутат Андрій Білецький, колишній політв'язень режиму Віктора Януковича, недавній командир добровольчого полку „Азов", 1 березня звернувся з трибуни парляменту від імені українських націоналістів до Верховної Ради з заявою, повний текст якої вміщено нижче.

Ми звертаємося до української влади від імени працюючої і воюючої України. Першу з них ви знищуєте, другу – зраджуєте.

Сьогодні купка мільйонерів та мільярдерів узурпувала всю владу в країні. Президент, уряд і абсолютна більшість парляменту належать до однієї кліки. Ви виступаєте на міжнародній арені від імени народу, який вас ні на що не уповноважував.

Справа ваших рук – це:

- приватизація та розпродаж країни;
- винищення українців голодом, безробіттям і тарифами;
- плазування, капітуляція і здання територій Кремлеві.

Ми, українські націоналісти, єднаємо зусилля, щоб протистояти відданню країни збройним окупантам зі Сходу і фінансовим здирникам з Заходу, і головне – щоб знищити кліку крадіїв, яка зветься зараз владою.

Як державники, ми вимагаємо нового політичного курсу, що має спиратися на пріоритет національних інтересів.

Ми не допустимо приватизації стратегічних підприємств.

Ми не допустимо продажу сільськогосподарських земель.

Ми не допустимо щоквартального зростання цін на комунальні послуги.

Ми не допустимо знищення дрібного та середнього підприємництва здирницьким переглядом системи оподаткування.

Ми не допустимо підняття пенсійного віку або стажу.

Ми вимагаємо визнання так званих окремих районів луганської і Донецької областей окупованими територіями.

Ми вимагаємо розірвання дипломатичних стосунків з Російською Федерацією.

Ми вимагаємо реального дієвого механізму для імпічменту президента.

Ми, українські націоналісти, об'єднані і рішучі, як ніколи. Запевняємо вас, що у разі спроби невиконання наших вимог, у нас вистачить сил та сміливости забезпечити саморозпуск цієї Верховної Ради.

Ми починаємо боротьбу за зміну влади з продажної на українську!

Слава Україні!

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Проголосували за асоціяцію України і ЕС

БРЮСЕЛЬ. – 23 лютого у Нідерляндах нижня палата парляменту, Друга палата Генеральних штатів, проголосувала за ратифікацію Угоди про асоціяцію між Україною і Європейським Союзом. Верхня Перша палата голосуватиме щодо цієї ратифікації після виборів 15 березня, але її склад на цих виборах не зміниться. Нідерлянди наразі є єдиною країною в ЕС, що ще не ратифікувала цієї угоди. *(Радіо Свобода)*

Знищили українську бібліотеку

МОСКВА. – Російська влада остаточно знищила єдину в Москві та й у всій Росії – Бібліотеку української літератури, повідомив 24 лютого політолог Віталій Портников. Книжковий фонд бібліотеки, який збирала українська громадськість Москви з підтримкою друзів з України та усього світу, передається Бібліотеці чужоземної літератури і стане частиною Центру слов'янських культур. Ніякого центру, ніякого його книжкового фонду покищо немає. Книги з української бібліотеки просто перевезуть в інше місце, яке вже не буде називатися небезпечним словом „українська". *(Радіо Свобода)*

Назріває проблема з продовольством

КИЇВ. – Посівні площі основних сільськогосподарських культур на території окремих районів Донецької та Луганської областей на сьогодні зменшилися на 70 відс. у порівнянні з періодом до початку конфлікту. Назріває величезна проблема з продовольством. Причиною цього є як те, що багато сільськогосподарських територій залишаються нерозмінованими, так і відсутність людей та техніки для роботи на землі. *(„Укрінформ")*

Дмитро Фірташ вийшов з арешту

ВІДЕНЬ. – 24 лютого австрійський суд випустив з в'язниці українського мільярдера Дмитра Фірташа. Заяву прокурора Відня про застосування запобіжного заходу – тимчасового утримання в очікуванні екстрадиції – не було задоволено. Д. Фірташ має залишатися у Відні під внесену ще в 2014 році заставу в розмірі 125 млн. евро, періодично з'являтися перед судом і здати свій пашпорт. Визначені раніше інструкції та застава діятимуть до фактичного передання Д. Фірташа владі США. *(„Укрінформ")*

КПП працюють довше

КИЇВ. – З 1 березня робоча зміна контрольно-пропускних пунктів (КПП) на лінії розмежування в зоні війни на сході України, на лінії зіткнення у межах Донецької та Луганської областей, збільшується на дві з половиною години, повідомила Державна прикордонна служба. Новий режим передбачає, що з початку весни КПП будуть працювати з 7 год. ранку до 6:30 год. вечора. *(„День")*

Влада „ЛНР" відмовилася від гривні

ЛУГАНСЬК. – Самопроголошена влада так званої „ЛНР" з 1 березня вивела гривню з грошового обігу. Основною грошовою одиницею на окупованій території став російський рубль. У документі, опублікованому „Радою міністрів ЛНР", відзначається, що рубль стає офіційною грошовою одиницею „з метою стабілізації фінансово-грошової системи, а також у зв'язку із здійсненням фінансових операцій переважно в російських рублях". *(„Укрінформ")*

Студент переміг тричі

УЖГОРОД. – Студент Ужгородського державного музичного училища ім. Дезидерія Задора, піяніст Адріян Ерп здобув нагороди в усіх трьох номінаціях XXII міжнародного конкурсу піяністів у Франції. Змагання проходили в одній віковій категорії – до 30 років, і серед учасників 16-літній А. Ерп був наймолодшим. Крім того, він був єдиним, хто брав участь в усіх трьох номінаціях і отримав нагороди в усіх трьох. У двох категоріях він посів перші місця, а у категорії „Шопен" – третє. У конкурсі взяли участь понад 40 піяністів з різних країн світу. Виручені гроші він віддав на перевезення в Україну медичного обладнання для дитячих лікарень. *(„Укрінформ")*

АМЕРИКА І СВІТ

У Європі не хочуть міґрантів

ЛОНДОН. – Королівський Інститут Міжнародних Справ (знаний як Чатгем Гавс), одна з найбільш поважаних неприбуткових недержавних аналітичних інституцій, оприлюднив 7 лютого висліди обширного опитування європейців з 10 європейських націй щодо мусульманської міґрації до їхніх країн. Вісім з цих країн (найбільше Польща, Австрія, Бельгія, Угорщина й Франція) погодилося з твердженням, що „дальша міґрація з мусульманських країн мусить бути припинена". У всіх опитуваних країнах, пересічно 55 відс. респондентів підтримало цю думку. *(„The Washington Times")*

Польща хоче замінити Таска в ЕС

ВАРШАВА. – Прем'єр-міністер Польщі Беата Шидло розглядає можливість заміни колишнього польського прем'єра Дональда Туска, котрий кандидує на перевибір на пост президента Європейського Союзу (ЕС). Два європейські дипломати анонімно підтвердили 27 лютого, що Б. Шидло хотіла б бачити на цьому пості Яцека Сарюша-Вольського, польського члена Європейського Парляменту. Хоч він є членом партії Д. Туска, він має близькі зв'язки з правлячою партією „Право і справедливість" під проводом Ярослава Качинського, яка прийшла до влади 2015 року, перемігши партію Д. Туска. Без опозиції Польщі перевибір Д. Туска на другий 30-місячний термін є запевнений і може статися вже 8-9 березня на вершинній зустрічі провідників ЕС в Брюселі. Представники польського уряду та Я. Сарюш-Вольський відмовилися від коментарів в цій справі. *(„The Financial Times")*

Польща провела „чистку" збройних сил

ВАРШАВА. – Міністерство оборони Польщі повідомило 22 лютого, що приблизно 90 відс. найвищих військовиків були замінені. Міністер оборони Антоній Мацєревич сказав, що хоче придушити всі залишки комуністичної ери, блькоуючи підвищення всіх військовослужбовців, котрі вступили на службу перед падінням „залізної завіси" в 1989 році, особливо тих, котрі навчалися у військових школах СРСР. Міністерство не подало, скільки генералів залишило армію, яка тепер начисляє 106 тис. вояків (у 215 році було 96 тис.). У січні зрезиґнував генерал Мєчислав Ґоцул, начальник Генерального штабу Збройних сил. На його місце прийшов генерал-лейтенант Лешек Суравський. Опозиційні партії критикують уряд за відхід чотиризіркових генералів з штабу в часі напружених відносин з Росією. НАТО почало розташовувати свої війська в Польщі та Прибалтиці після анексії Криму Москвою в 2014 році. *(„AFP")*

Венесуеля заборонила телеканал

КАРАКАС. – Марксистський уряд Венесуелі 15 лютого заборонив еспаномовний кабельний телевізійний канал „CNN en Espanol". Це сталося через два дні після того, як Президент Ніколяс Мадуро звинуватив канал за втручання у внутрішні справи країни. Національна комісія телекомунікації заявила, що звідомлення каналу представляли „безпосередню аґресію проти миру й домашної стабільности" країни та „створювали середовище нетерпимости". „CNN en Espanol" недавно виявив корупцію в уряді, де чиновники продавали венесуельські пашпорти та інші подорожні документи членам ісламських терористичних організацій. *(„Associated Press")*

У Москві пом'янули Нємцова

МОСКВА. – Тисячі росіян промаршували вулицями Москви 26 лютого на відзначення другої річниці вбивства провідника опозиції Бориса Нємцова. Організатори заявили, що у ході взяло участь 15 тис. осіб, поліція сказала, що 5,000. Протест був найбільшим зібранням опозиції від подібного маршу за Б. Нємцова 2016 року. Демонстранти несли транспаранти й скандували антипутінські гасла. Б. Нємцов був застрілений на мості поблизу Кремля. Хоч за його вбивство тепер судять п'ятьох осіб, його родина й приятелі кажуть, що це було політичне вбивство. *(„Associated Press")*

АКТУАЛЬНЕ

Декомунізація навпаки

Світлана Орел

Газета Онуфріївської районної ради „Придніпров'я" на початку лютого повідомила, що в селі Успенка завершилось громадське обговорення щодо присвоєння Успенській школі імени „видатного вченого-мовознавця, директора Інституту мовознавства ім. Олександра Потебні, уродженця Успенки Івана Білодіда". Родина І. Білодіда дала згоду назвати навчальний заклад його іменем.

Можливо, у декого в Успенці ім'я академіка часів СРСР і асоціюється з освітою, адже у селі з плином часу не залишилось людей, які можуть пам'ятати початок його політичної кар'єри. Люди відійшли в інші світи, але залишились архівні документи.

Я ознайомилась з ними, готуючи книгу „Розстріляна Просвіта". 7 березня 1928 року комсомолець І. Білодід, уродженець села Успенки, мешканець на той час села Куцеволівки, свідчив у ДПУ (це попередник КҐБ) на своїх односельців Степана Ричка та Григорія Шашла про те, що вони, у минулому активні просвітяни, прихильники Української Автокефальної Православної Церкви, організували в селі товариство „Молоде братство", гуртували навколо себе куркульську та шовіністично налаштовану молодь, намагалися перешкодити виборам, щоб у сільську раду не обрали комсомольців. Цей факт записаний у книзі „Реабілітовані історією. Кіровоградська область", том 4, стор. 436.

С. Ричко відбував покарання у Марійській АРСР разом леґендарним патріотом, кілька разів репресованим, але нескореним Степаном Кожум'якою з Новомиргорода. С. Кожум'яка був родом з Куцеволівки, вчився на курсах волосних писарів, встиг потрапити у царську армію. Повернувшись у рідне село, організував у селі „Просвіту", при якій діяв народний дім, хор, яким сам і керував, сприяв організації „Вільного козацтва".

С. Ричко мав у селі однодумця і друга, трохи молодшого за себе – Г. Шашла. З ним пізніше, коли заборонили „Просвіту", організували в селі громаду автокефальної церкви, церковний хор, який виконував релігійні і українські пісні. Вони знали, що багато чого залежить від того, якою ростиме молодь, тож згуртували її у Куцеволівці у „Молоде братство", перед членами якого ставили завдання вивчати історію України.

У березні 1928 року рахівника Куцеволівської кооперації С. Ричка було арештовано. Серед стандартних звинувачень у контрреволюційній аґітації значилась і пропаґанда українського шовіністичного характеру. А ще – відволікання молоді від комсомолу.

На три роки С. Ричка вислали до Марійської АРСР. Разом з ним перебував і Г. Шашло. Після звільнення жив у Дніпропетровську, працював бухгальтером на залізниці. Покарання не зламало українського світогляду С. Ричка, бо вже у 1936 році НКВД констатувала, що він поширював провокаційні чутки про вигаданий голод, доводив, що українська культура зазнає гніту, співав націоналістичні (зрозуміло, українські) пісні. За це ще двічі він був засуджений – у 1936 і 1937 роках. Подальша його доля невідома, але можна точно сказати, що С. Ричко до реабілітації у 1993 році не дожив.

Зате прекрасно себе почував І. Білодід. Відразу після потрібних владі свідчень вступив до Харківського університету на літературно-лінґвістичний факультет, викладав у вищих навчальних закладах, вступив у партію, після війни захистив дисертації і у кінці 1950-их років очолив Міністерство освіти й упроваджував факультативне вивчення української мови в школах України, а фактично витіснення її із вітчизняного шкільництва.

Коли І. Білодід очолив на початку 1960-их років Інститут мовознавства, то за 20 років свого директорування активно насаджував ідею двомовности, зробивши її однією з головних наукових тем мовознавчих інституцій країни. Уродженець центральної України, квітучого Подніпров'я, основи української літературної мови, значну частину свого життя доводив її другорядність і непотрібність, виступав проти вживання української лексики, намагався всіляко нівелювати особливості рідної мови. Життя показало, що у нас є не лише мова, а й воля до свободи, гідности, цивілізованого життя. І ми б його давно вже мали, якби російсько-радянські окупанти не розплодили безліч білодідів. До речі, син академіка Олександер Білодід – автор післямови у відомій книзі Олеся Бузини „Вурдалак Тарас Шевченко".

Тож, землякам з Успенки, перш ніж щось називати цим ім'ям, варто по-справжньому оцінити таки „вагомий" внесок І. Білодіда.

Кіровоградська область

КІЛЬКОМА СЛОВАМИ

Росія не лише на Донбасі і в Криму…

Євген Рибчинський

Росія не лише на Донбасі і не в Криму. Росія вже давно на вулицях Києва і Львова, Одеси і Дніпра, Харкова і Кропивницького. Допоки українці думають російською мовою, Росія скрізь.

Аби вигнати Росію з України, не потрібно жодного автоматного пострілу. Потрібно лише, щоб кожен, хто любить Україну, говорив її співучою солов'їною мовою.

Тяжко буде лише спочатку. Проте через рік вас буде не впізнати. А через 10 – не впізнати і саму Україну. Якщо хочемо змінити державу, змінюємо спочатку себе!

„Українська правда"

Євген Рибчинський – депутат Верховної Ради, Київ.

США засудили напад на представників ОБСЕ

Виконуючий обов'язки речника Державного департаменту США Марк Тонер 26 лютого зробив вміщену нижче заяву.

Сполучені Штати уважно стежать за сплеском насилля у східній частині України, що відбувається протягом останніх тижнів, а також за триваючим невиконанням об'єднаними російсько-сепаратистськими силами вимог припинення вогню, що погоджено в Мінських угодах.

Ми рішуче засуджуємо прицільний напад на представників Спеціяльної моніторинґової місії ОБСЕ і захопленні їх безпілотного літального апарату підтримуваними Росією сепаратистами минулої п'ятниці. Вкрай важливо, щоб ці сили припинили напади на цивільну інфраструктуру, включно із Донецькою фільтрувальною станцією.

Ми закликаємо Росію і сепаратистські сили, підтримувані нею, негайно припинити вогонь, вивести усе важке озброєння та забезпечити повний і безперешкодний доступ спостерігачам ОБСЕ.

Фільм „Гіркі жнива“ побачить увесь світ

Афіша англомовної версії фільму „Гіркі жнива“.

КИЇВ. – Урочиста прем'єра фільму „Гіркі жнива“ про Голодомор в Україні відбулася 22 лютого в Києві. 23 лютого стрічка вийшла в широкий прокат в Україні. Історію кохання, що розгортається у часи Голодомору 1932-1933 років, покажуть у 45 країнах світу. Творці запевняють: зробили усе можливе, щоб про Голодомор дізналося якомога більше людей поза межами України.

До Києва з Канади приїхали продюсер фільму Ян Ігнатович та режисер Джордж Менделюк, а також виконавчий продюсер Деніс Девідсон (США) та виконавиця головної жіночої ролі Саманта Баркс (Великобританія).

У фільмі грають відомі актори – С. Баркс (Наталка), Макс Айронс (Юрій), Теренс Стемп, Тамер Гассан, Бері Пепер, українці Остап Ступка та Олександр Печериця.

Журналістів на допрем'єрному перегляді вразила зворушлива гра виконавця ролі хлопчика Любка – Джека Ґоллінгтона.

У Росії показів покищо не плянують. Виконавчий продюсер Д. Девідсон пояснив, що жоден із російських розподілювачів наразі не висловив зацікавленості.

Жнива і купальська ніч, весілля і похорони, вишиванки, сивуха і паляниці – і все це на тлі млинів музею народної архітектури в Пирогові. Такою Україну побачить західний глядач на початку фільму. Коли разом із пострілами більшовиків прогримлять „колгоспи“ і „продрозкладка“, сповнена жит-

(Закінчення на стор. 8)

Макс Айронс в ролі Юрія та Саманта Баркс в ролі Наталки у фільмі „Гіркі жнива“. (Фото: Марк Тіліе)

Марина Порошенко: „Фільм стане відкриттям для світу“

КИЇВ. – 22 лютого дружина Президента України Марина Порошенко разом із дітьми відвідала прем'єру фільму „Гіркі жнива“. Вона подякувала всім, хто долучився до створення фільму і висловила впевненість, що „стрічка стане справжнім відкриттям для мільйонів глядачів світу, оскільки протягом багатьох років цей злочин проти людства замовчували, і навіть зараз намагаються применшити маштаби трагедії“.

За словами М. Порошенко, дуже важливо продовжувати розповідати про незбагненне звірство радянської влади: „Воно було жорстокою помстою за наше прагнення до незалежности. І, на жаль, ці страшні події перегукуються із нинішньою російською аґресією на сході України та в Криму. Проте я вірю, що як і майже століття тому, так і сьогодні Україна вистоїть перед загрозою знищення і переможе у нерівній боротьбі зі злом!“.

Офіційне представництво Президента України

Марина Порошенко на прем'єрі фільму „Гіркі жнива“. (Фото: Офіційне представництво Президента України)

АМЕРИКА І СВІТ

Президент Зімбабве не буде резиґнувати

ГАРАРЕ, Зімбабве. – 21 лютого Президент Зімбабве Роберт Муґабе відзначив свої 93-ті уродини. Він заявив, що не думає резиґнувати і буде кандидувати на перевибір в 2018 році. Після приходу до влади 1980 року і проголошення незалежности від влади білих мешканців тодішньої Родезії, Р. Муґабе запровадив марксистську економіку яка збанкрутувала колись багату країну. У 2014 році він призначив свою 51-літню дружину Ґрейс на провідницю впливової жіночої секції його партії. Це викликало припущення, що вона може стати його наслідницею. *(„AFP“)*

Люди гинуть на шляхах США

ВАШІНҐТОН. – Національна рада дорожньої безпеки оприлюднила 15 лютого статистику, яка вказує, що число смертей в аваріях зросло до найвищої кількости за останніх 10 літ. Впродовж 2016 року загинуло 40,200 осіб, на 6 відс. більше, ніж 2015 року. У 2007 році це число становило 41 тис. Найнижче число було 32 тис. в 2011 році. Кількість смертей зростає, тому що американці більше їздять. Модерні автомашини мають багато рис, які забезпечують їзду та безпеку пасажирів. *(„Associated Press“)*

Засудили ізраїльського вояка

ТЕЛЬ-АВІВ. – Військовий суд засудив ізраїльського вояка до 18 місяців ув'язнення за вбивство у березні 2016 року неозброєного важкораненого палестинця, котрий порізав ножем другого ізраїльського вояка у місті Геброні на Західньому березі. Вирок проти сержанта Елора Азарії 21 лютого поділив суспільство. Провідні ізраїльські політики назвали вирок несправедливим, вимагаючи помилування його. З другої сторони, палестинці назвали ізраїльське правосуддя „жартом“. Це рідкісний випадок, коли військовий суд засудив вояка за смертельні дії на полі бою. Опитування ізраїльтян після оголошення вироку виявило, що дві третини з них підтримують думку про помилування. *(„Associated Press“)*

Трамп збільшує ядерний арсенал

ВАШІНҐТОН. – У інтерв'ю для аґенції „Ройтерс“ 23 лютого Президент США Дональд Трамп сказав, що хоче запевнити, що ядерний арсенал США є „найкращим серед всіх“. „Ми ніколи не будемо позаду якої-небудь країни, навіть якщо це дружня країна, ми ніколи не будемо позаду у ядерній силі“, – сказав президент. 27 лютого стало відомо, що Д. Трамп у травні запропонує збільшення бюджету на оборону країни на 54 млрд. дол. Директор Бюра керування та бюджету (ОМВ) Мік Мулвені сказав, що це збільшить оборонний бюджет до 603 млрд. дол., бо „президент дотримується своїх обіцянок“. *(„Reuters“)*

Росія має нову військову гілку

МОСКВА. – Разом з новими ракетами, літаками й танками, Росія тепер має новий вид військових сил – для ведення інформаційної війни. Про це заявив 22 лютого Міністер оборони Росії Сергій Шойґу у промові до російського парляменту. Він сказав, що „пропаґанда мусить бути хитрою, проворною та ефективною“. Він не уточнив цілі членів цієї нової військової гілки. Додатково, він сказав що модернізація збройних сил країни продовжується і включатиме 170 нових літаків, 905 танків та інших панцерних машин, 17 нових кораблів, та 41 міжконтинентальну балістичну ракету. *(„Associated Press“)*

„Вашінґтон Пост“ знецінює Голодомор

ВАШІНҐТОН. – Газета „Вашінґтон Пост“ помістила 23 лютого критичний огляд фільму про Голодомор „Bitter Harvest“ („Гіркі жнива“), який висвітлюється в багатьох кінотеатрах США та 44 інших країн світу. Крім неґативної рецензії, критик Майкл О'Салівен описав Голодомор як „голод ранніх 1930-их років, в якому кажуть, що загинуло мільйони людей в Україні, яка тоді була частиною Совєтського Союзу, коли їхні харчові продукти були сконфісковані центральним совєтським урядом під проводом Йосифа Сталіна“. *(„The Washington Post“)*

Українська пенсія

Люди є люди – де б вони не жили, в багатшій країні чи біднішій, одна й та сама думка гріє їхні серця: от дійде до кінця моя праця, дістану заслужену довгими роками пенсію і буду собі втішатися спокоєм та відсутністю великих проблем. Різниця між багатшими і біднішими державами, звичайно ж, є. Наприклад, емерити в Америці заздалегідь дбають про своє пенсійне майбутнє, й коли воно настає, то вже мають певні заощадження й можуть собі дозволити подорожувати – як не по світі, то бодай по своїй країні.

В Україні ж пенсійне питання – одне з найболючіших. І прикро, що залежить воно не так від самої працюючої людини, як від економічного рівня держави і від недосконалости законодавства. На теперішній час в країні – 12 млн. пенсіонерів з середньою пенсією 1,800 грн. ма місяць. У перерахунку – приблизно 65 дол. Іншими словами – це менш як третина офіційної середньої платні, яка становить 6,400 грн. Тобто співвідношення між заробітною платнею і пенсією – гнітюче. Особливо, якщо врахувати невпинне зростання цін. За минулий рік вони зросли майже на 13 відс., й то на найнеобхідніші харчі – молоко (19 відс.), масло (25 відс.), цукор (17.8 відс.), сир (17 відс.) і хліб (11 відс.).

Нібито водночас у 2016 році зросли й розміри пенсій, але далеко не пропорційно: з 1,074 грн. – до 1,247 грн.

І цю безрадісну ситуацію робить ще гіршою все більший дефіцит Пенсійного фонду. Це один з показників непрофесійности і безвідповідальности уряду. У 2015 році дефіцит становив 80 млрд. грн. Відтак уряд додумався, що треба знизити податки, аби підприємці охочіше виходили з „тіні" і змогли сплачувати до Пенсійного фонду більші суми. Отож Єдиний соціяльний внесок зменшили для працедавців з 38 відс. до 22 відс. Насправді ніхто з „тіні" не збирався виходити, в результаті дефіцит Пенсійного фонду у 2016 році зріс до 145 млрд. грн.

Далі – ще гірше: дірку вирішили залатати саме за рахунок пенсіонерів: обклали податками і пенсії, і працюючих пенсіонерів. Пенсійний фонд від цього зріс на макове зерня, а старші віком люди стали жити ще бідніше.

І мабуть, така „ініціятивність" урядовців тривала б ще довго, якби Україна не потребувала все нових траншів від Міжнародного валютного фонду. А він має свої неухильні вимоги, й одна з них – пенсійна реформа. Вона повинна набути чинности з 1 січня 2018 року. Метою реформи є збільшення кількости платників податків і підвищення мінімальної заробітної платні, що, за розрахунками, має збільшити надходження до Пенсійного фонду.

Чи станеться так, як цього вимагає МВФ і як обіцяє український уряд? Вся річ, знов таки, – в позиції працедавців, підприємців, олігархів, інтереси яких все ще не збігаються з інтересами суспільства. Кричущим гальмом є розповсюджений в Україні спосіб уникнення справедливих податків: високооплачувані працівники, спеціялісти, керівники компаній і фірм офіційно одержують мінімальні заробітні платні, а решту належної їм суми – неофіційно, готівкою в конвертах, тобто поза оподаткуванням. Окрім цього, з 16 млн. працюючих осіб лише 10 млн. сплачують Єдиний соціяльний внесок. Чимало людей думає так: нащо я буду сплачувати, якщо моя майбутня пенсія все одно буде мінімальною? Іншими словами – бізнес і влада не тягнуть „в один гуж".

І це вже велика проблема довіри в суспільстві. Повернути її можна лише глибокими реформами, користь яких повинна відчути кожна працююча людина.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – $40.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"	
Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріялах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода" або її видавця.

ІСТОРІЯ

Відроджують пам'ять про генерала УНР

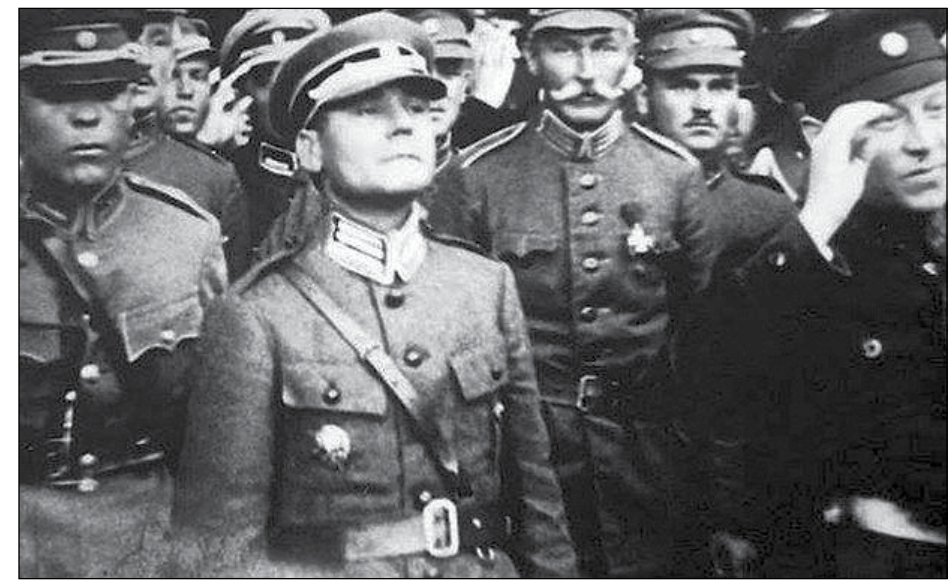

Генерал Марко Безручко та Головний Отаман Симон Петлюра приймають параду українських військ. Фото 1920 року.

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – 1938 року, коли у Польщі відзначали 20-річчя відродження польської держави, декілька воєначальників були удостоєно найвищої державної нагороди – ордена „Virtuti Militari". Серед них був й генерал Армії Української Народної Республіки Марко Безручко. Проте, коли справа дійшла до вручення, українець, подякувавши, відмовився прийняти орден і сказав: „Я воював за Україну, а не Польщу!".

10 лютого у обласному краєзнавчому музеї відбувся круглий стіл, присвячений темі: „Постать генерала Марка Безручка в контексті Української революції 1917-1921 років".

У Рівному минулого року на честь генерала-хорунжого було відкрито пам'ятну дошку, названо одну з міських вулиць, проведено вечір пам'яті.

Життєвий та бойовий шлях одного з командувачів війська УНР у 1919 році безпосередньо проліг через Рівне. Тут у часі перебування уряду Директорії він став полковником, очолив штаб Корпусу Січових Стрільців, продовжив формування 6-ої Стрілецької Дивізії. Перед боєм за місто, який став для нього черговим переможним, разом з стрільцями він дав клятву на вірність УНР.

Загалом же, як зазначив історик Андрій Жив'юк, М. Безручко, на відміну від окремих політиків та полководців, залишився до кінця відданим ідеалам української незалежности до лютого 1944 року, коли у Варшаві, де він виконував місію військового міністра уряду УНР в екзилі, скінчилося його життя.

Народився М. Безручко 1883 року в містечку Великий Токмак (зараз Запорізької області). Закінчив вчительську семінарію, продовжив навчання в Одеському юнкерському училищі, академії Генерального штабу в Петербурзі. Далі на нього чекала участь у Першій світовій війні, під час якої його призначили начальником штабу піхотної дивізії.

Коли вирішувалася доля не тільки України, а й Польщі, та й загалом всієї Европи, у 1918-1920 роках, М. Безручко разом з іншими військовиками українського походження став на бік свого народу і брав активну участь у створенні української армії. Під час спільного польсько-українського стримання „червоної навали", 6-ій Стрілецькій Січовій Дивізії армії УНР під командуванням М. Безручка випало стояти на рубежі оборони біля Замостя.

Армія Семена Будьонного, що наступала, мала п'ятикратну перевагу над оборонцями. Натомість М. Безручко і Всеволод Змієнко, котрий був у нього заступником, вибудували надзвичай ефективний оборонний рубіж – глибоко ешелонований, з лініями дротяних загорож, потаємними кулеметними „гніздами" і з таким розташуванням наявних сил, що давало змогу заманити чисельну армію у пастку.

Маючи величезні втрати, С. Будьонний припинив штурм Замостя й спішно почав відступати на схід. Затримка більшовицьких військ під Замостям виявилася для Червоної армії фатальною. Сама битва під Замостям увійшла в список 18 найбільш видатних переломних битв в світовій історії.

М. Безручко, перебуваючи в Польщі, очолив тамтешній український клюб, був головою Українського Воєнно-Історичного Товариства у Варшаві, редактором та видавцем військово-історичного збірника „За Державність", керував військовим міністерством уряду УНР в екзилі.

Останній спочинок знайшов у Варшаві, на цвинтарі „Воля", поряд із могилою свого супутника по бойовому шляху В. Змієнка. Його ім'я почало повертатися славою і шаною – спочатку до родичів, потім до всіх небайдужих, хто шанує історію України.

Пам'ятник на могилі Марка Безручка на цвинтарі „Воля" у Варшаві.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Області не перейменовано

В Україні перейменували місто Дніпропетровськ на Дніпро, що я вважаю за невдалу заміну, бо є вже назва ріки Дніпро. Краще було б Січеслав або вже Дніпровськ. Кіровоград назвали Кропивницький. Ця назва, на мою думку, є добра.

Але газети, в тім і „Свобода", далі пишуть Дніпропетровська і Кіровоградська область. Це абсолютно не маю сенсу. Бажано було б, щоб „Свобода" висловила свою точку зору з цього питання.

Володимир Токар,
Ніяґра-Фолс, Онтаріо

Від редакції.
Верховна Рада України в рамках декомунізації перейменувала місто Дніпропетровськ на Дніпро. За відповідне рішення на засіданні 19 травня 2016 року проголосували 247 депутатів. Постанова не передбачає перейменування Дніпропетровської області, адже її назва зазначена в Конституції, а для зміни Основного закону потрібна тривала процедура й 300 голосів. Це стосується й перейменування Кіровоградської області.

„Я не хочу збирати жалі..."

Хотілося б познайомити діяспору з 17-літньою поеткою з маленького села Жернівка на Чернігівщині Лілею Висоцькою. Минулого року (тоді 16-річна) вона здобула першу нагороду на дитячому поетичному конкурсі за вірш „Осінні ніжні та прозорі небеса".

Нещодавно я дістала вістку від Лілії, де вона пише, що навчається зараз у Глухівському педагогічному університеті ім. Олександра Довженка на факультеті філології і історії за спеціяльністю українська мова і література.

Пропоную вашій увазі її твори:

Я не хочу збирати жалі,
Вишивати їх чорним по чорному.
Що робити, коли на землі
Кряче смерть розколошканим вороном.
Скільки треба найкращих життів
На алтар щоб безумству покласти?
Скільки треба ще сили тобі,
Україно моя, щоб не впасти?
Мій терплячий, наївний народ,
Він у вірі своїй, як дитина,
Бо у всьому вбачає добро,
Та гірке наступає прозріння.
Захлинеться пихатий орел
Ще гарячою нашою кров'ю.
Бо ненависть завжди дотепер
Ізцілялась у світі любов'ю.
Нитка плутає, рвуться вузли,
Розпач геть! Вишиваю червоним.
Хай поверх безнадійної мли
Гордо квітнуть калинові грона.
Бо цю ягідку орди чужі
Не змогли за віки розтоптати,
Буде син на вкраїнській землі
І всміхнеться щасливая мати!

Осінні ніжні та прозорі небеса,
Остання пісня бабиного літа.
Навкруг така краса, а на щоці сльоза:
Там, на Донбасі, брата мого вбито!
Не вийде ранньою весною на ріллю
І восени не скосить в полі жито...
За землю за свою навколішки молюсь:
Там, на Донбасі,батька мого вбито!
У травні знову заспівають солов'ї,
Духм'яно й п'янко забуяють квіти.
Прекрасні солов'ї та тільки не мої:
Там, на Донбасі, долю мою вбито!
О Господи, пробач своїм синам,
Вже янголи підносять їх до світла.
Немає в тім вини,
що не прийшли з війни,
А кров пролита маками розквітла.
Не дай нам, Боже, перетнути цю межу,
Не дай упасти, в забутті зітліти!
Я пам'ять збережу і дітям розкажу
Про те, як треба жити і любити!

Яка ж вона молодець, ця Ліля! Україна росте! Гадаю,що така молодь варта нашої уваги.

Леся Храплива-Щур,
Етобіко, Онтаріо

Шукаємо матеріяли з українського Перемишля

Уже шість років минає, відколи українці у Польщі знов стали власниками Українського народного дому в Перемишлі. Цей період був насичений важкою роботою, плянуванням, збиранням фондів. Це також час наповнення відремнотованих приміщень культурною діяльністю.

В одному з приміщень плянуємо зробити постійну виставку з фотографіями, документами та іншими експонатами з минулого. На жаль, ми сьогодні не маємо відповідної кількости матеріялів, щоб це виконати. Тому звертаємося до читачів „Свободи" з проханням надіслати нам фотографії (можуть бути копії) Перемишля, документи чи інші експонати (або їхні фото), які ви зберігаєте у ваших сімейних архівах і колекціях.

Для нас надзвичайно вартісними будуть кожне видання, пов'язане з Перемишлем, кожна світлина, яка показує давній Перемишль, його вулиці, приміщення Народного дому, одяг, зустрічі, преса тощо. Завдяки тому ми краще зможемо зберегти пам'ять про українське життя в місті над Сяном.

Одночасно звертаємося до небайдужих українців про фінансову підтримку, щоб ми могли належним чином створити цю виставку та гідно відреставрувати Український народний дім у Перемишлі.

Усі матеріяли можна надсилати традиційною поштою на адреси: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościuszki 5, 37-700 Przemyśl, Poland / Polska або Aleksandra Kobelak, 835 Ninth St., Missisauga, ON. L5E IR7 Canada. Електронна пошта: narodnyjdim@gmail.com. Будемо дуже вдячні за все, що нам надішлете.

Марія Туцька,
голова Перемиського відділу
Об'єднання Українців у Польщі,
Андрій Комар,
голова Громадського комітету
відбудови Українського
народного дому
Перемишль, Польща

Я подивилася на фільм про Голодомор

24 лютого я мала нагоду побачити новий фільм про Голодомор під назвою „Гіркі жнива" („Bitter Harvest"). Я вийшла з театру емоційно вичерпана пережиттям трагедії Голодомору та як це все вплинуло на життя головних персонажів фільму та на їхніх односельців. Фільм надзвичайно вміло передав цей трагічний період в нашій історії та по-мистецьки відтворив сцени українського побуту, звичаїв, чудові краєвиди, групові сцени війни, аґресію ворога, та передав це все вмілою грою акторів.

Хочу висловити свою велику вдячність режисерові Юрієві Менделюкові, фундаторові Янові Ігнатовичеві та всім тим особам, яких неможливо вичислити, а вони доклали стільки зусиль, щоб випустити фільм такої високої якости.

Також хочу відмітити і дати велике признання Адріянові Британові за його фахову і вичерпну рецензію на цей фільм в тижневику „The Ukrainian Weekly" 19 лютого.

Надіюсь, що цей фільм нарешті дійде до ширшого загалу в різних закутках світу, щоб всі почули про цю трагічну сторінку в нашій історії. На тлі тих подій, які Україна переживає останні три роки через вторгнення сусіда та великі жертви, які це вторгнення принесло, може світ нарешті зрозуміє, що Україна потребує конкретної допомоги, заки цей сусід опиниться на порозі інших держав!

Оксана Кузишин,
Фордс, Ню-Джерзі

Спадщина поета-пластуна

Сильно, глибоко образно і пророче звучать поетичні рядки літературного твору „Похід орди" талановитого поета на теренах діяспори Андрія Гарасевича, 100 ліття з дня народження якого і 70-річчя з часу смерти відзначає цього року українство:

За ними чад попалених руїн,
Осіннє небо мається в загарах,
І дзвонить вітру похоронний дзвін.

А. Гарасевич прийшов до цього світу неспокійного 1917 року і прожив коротких 30 літ, трагічно загинувши при підкоренні однієї з альпійських вершин. Відомий сучасникам як поет, музикант, пластун, альпініст. Пам'ять про нього зберігається в українських серцях. А. Гарасевич є патроном пластового куреня „Сіроманці". Його заповіді бережуться й передаються новим поколінням.

Творча спадщина талановитого поета, який залишив слід і на Миргородщині (дружив з нашими земляками – Павлом Миргородським та Миколою Степаненком) представлена в Діяспорній бібліотеці ім. Галини Король поетичною збіркою „До вершин", виданою в Ню-Йорку пластовим видавництвом „Молоде Життя" у 1959 році. Поезії зримі, високі і прекрасні, насичені вірою , боротьбою і оптимізмом – вчать, кличуть і ведуть до кращого майбутнього:

…до нього йду.
Незнаний. Незбагнутий.
Крім шум лісів.
Крізь спеку пустирів,
Крізь дим і смерть.
Крізь злидні і крізь скрути.
Крізь чорні лави лютих ворогів…

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

ЦІНИ НА ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ"

ДРУКОВАНА „Свобода" (на папері)

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
80 дол.	**45** дол.	**90** дол.	**50** дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол.* на рік для всіх

* Ціна передплати електронної версії зменшилася з 65 до 40 дол. Передплатити можна кредитовою карткою з веб-сторінки www.svoboda-news.com, або зателефонувавши до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
85 дол.	**50** дол.	**95** дол.	**55** дол.

Для тих читачів, котрі отримують друковане видання, передплата електронної версії „Свободи" коштуватиме всього на 5 дол. більше (щоб отримати цю знижку, треба телефонувати до відділу передплати на 973-292-9800, дод. 3040).

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

В Каліфорнії змагалися у приготуванні борщів

Олег Керницький

ЛА-МЕСА, Каліфорнія. – 19 лютого у приміщенні Української католицької церкви св. Івана Хрестителя відбулося змагання на найкраще приготування борщу. Причиною для цього став збір фондів для сусідньої Української православної церкви, яку пошкодило стихійне лихо, у висліді якого було затоплено і пошкоджено приміщення.

Ідею змагання подав Михайло Бойко, який походить з Яремча, що в Карпатах. Змагання було частиною благодійного обіду для збору фондів на ремонт православної церкви.

Розпочався захід із співу „Вічная пам'ять" у виконанні місцевого хору під керуванням Луки Міллера на честь річниці Майдану та усіх тих, хто віддав своє життя за Україну.

Потім відбулося випробування шести різних видів борщів і визначення переможця. Допомагали роздавати борщі студенти місцевої католицької школи.

Виступила співачка Уляна Воробей, а хор виконав ще декілька народних і духовних пісень. Також була розіграна льотерія і проведений авкціон. Також виступило тріо сім'ї священика Джеймса Банкстона.

У результаті благодійного обіду вдалося зібрати близько 2,000 дол. Переможцем конкурсу борщів став його ініціятор М. Бойко.

Під час конкурсу на найкраще приготування борщу. (Фото: Лука Міллер)

Фільм „Гіркі жнива" ...

(Закінчення зі стор. 5)

тя картина втратить барви, щоб авдиторія ненадовго поринула в атмосферу Голодомору 1932-1933 років. Сюжет картини зосереджений довкола перипетій у людських долях, а сцени розстрілів, перестрілок, втеч і переслідувань не дають глядачеві відволіктися ні на секунду.

На прес-конференції у Києві Я. Ігнатович зазначив: формат обрали такий, щоб західній авдиторії було цікаво. Головний герой Юрій у виконанні М. Айронса виростає упродовж фільму із парубка-художника на воїна і борця за свободу, а його дружина Наталка (С. Баркс) очолює під час Голодомору „жіночий бунт". За словами режисера, таким чином показали, що в українській культурі жінки виступають як неймовірно потужна природна сила.

„Я дуже відрізняюся від такої героїні, як Наталка, – сказала С. Баркс на прес-конференції в Києві. – Я навчаюсь чогось від кожного героя, якого я граю. Особливо від Наталки – вона неймовірно хоробра. Вона однозначно надихає мене, і я би хотіла думати, що у подібній ситуації в мене була би хоча би одна десята її відваги. Я вважаю, що вона надзвичайно сильна жінка".

Для фільму акторка вивчила фрагмент народної пісні „Місяць на небі" – сцену із нею зіграла з першого дубля. Саме цю пісню співала матір Дж. Менделюка. Разом із сестрою вона тікала від Голодомору з Харкова до Львова. У „Гірких жнивах" герої вирушають до Львова з села поблизу Сміли, на Черкащині.

С. Баркс зазначила: раніше про Україну знала зовсім трохи, а про Голодомор дізналася зі сценарія. Творці фільму наголошують: за межами України інформації про Голодомор майже немає.

За сюжетом, до Юрія прибився хлопчик-сирота Любко. Коли Юрій після розлуки зустрічає Наталку, дізнається, що вона втратила їхню спільну дитину. За сценарієм, Любко у цей момент іде геть. Однак на знімальному майданчику юний актор повернувся – таким чином у героїв стрічки з'явився названий син.

За словами Д. Девідсона, після пробних показів у США та Великобританії глядачі запитували: „Чому ми досі про це не знали? Світ має про це знати – чому нам досі ніхто цього не показав?".

Валерія Годос, Саманта Баркс та Люсі Бравн в „Гірких жнивах". (Фото з дозволу Roadside Attractions)

Український історик Людмила Гриневич, яка дораджувала творцям фільму, додала: українцям у цьому фільмі повернули право мати власну ідентичність і національні настрої.

Я. Ігнатович сказав, що вже є численні домовленості про спеціяльні покази стрічки, а також на телебаченні в різних країнах з метою охопити якомога ширшу авдиторію.

Відгук голови Українського інституту національної пам'яті, історика Володимира В'ятровича про фільм „Гіркі жнива": „22 лютого був на прем'єрі фільму „Гіркі жнива". Як історику, добре обізнаному в темі, відразу важко було зформулювати однозначне ставлення до побаченого. Трохи згодом зрозумів – цей фільм, як комікс. Ті, хто шукатимуть психологічної глибини чи ретельного викладу історичного матеріялу, будуть розчаровані. Але кіно дає яскраву динамічну картинку, здатну зацікавити з темою Голодомору необізнаного глядача".

„Для світу, який нічого не знає події 1930-их років в Україні – це початок знайомства з нашим минулим, можливість бодай трохи пояснити значення страшного і незрозумілого слова Holodomor", додав історик.

„Укрінформ"

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує

на доповідь

Валентини Бочковської

Директорки Музею книги і друкарства України,
стипендіятки програми Фулбрайта 2016-2017 рр

„Українські стародруки XVI-XVIII ст. в контексті европейського книгодрукарства: на прикладі колекцій Музею книги і друкарства України, приватної колекції В. Гайдука, музеїв і бібліотек Чікаґо"

в суботу, 11 березня 2017 року
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ У ДІТРОИТІ, МИШ.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 2 квітня 2017 року, о 2 -ій годині по пол.

в Українському Культурному Центрі
26601 Ryan Road, Warren, MI 48091

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу члени управ окружних комітетів, конвенційні делеґати, та по два делеґати наступних відділів:

82, 174, 175, 292, 341

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

У нарадах візьмуть участь:

Юрій Симчик - Головний Секретар УНСоюзу
Анатолій Дорошенко - Почесний член Головного Уряду УНСоюзу

За управу Округи:

д-р Олександер Серафин - голова округи
Оля Гнатієвич - секретар
Ольга Марущак - касир

НОВІ ВИДАННЯ

Плідне поле Марини Приходько

Анатолій Трембіцький

Анатолій Трембіцький. „Пахуче й густо поростають ночі". Хмельницький. 2016. 134 стор. з іл.

Моя книга розповіла про життєві шляхи та творчу спадщину Марини Приходько. За останні роки в Україні значно зросла увага до духовних цінностей, збережених та розвинених українцями діяспори. Творчість подолян Василя Дубини, Григорія Костюка, Ольги Мак, Степана Риндика, М. Приходько та багатьох інших стала справжнім одкровенням. А втім увійти в поетичний світ М. Приходько справа не легка, адже це надто складна, непостійна в формах і вередлива в настроях творча психіка.

Її поезії, це постійне пізнання людини, формування людської свідомости та самопізнання. На її думку, тільки поезія, а значить – мистецтво взагалі – було початком самопізнання людини. Для неї світ людини, та й сама людина, не такі вже й прості речі, про що вона писала у вірші „Жити, ти кажеш, звикають":

Жити – ти кажеш – звикають.
Жити – ти кажеш – просто.
А я щоночі чекаю
Потойбіч, потойбіч мосту…

М. Приходько (дівоче прізвище Олесіюк, 1927-1982) дитячі роки провела в Празі, а потім у містечку Вишниці (Підляшшя), проте в її поезії завжди звучала туга за рідним краєм:

Далекий шлях. Зелений шерх полян
Просвічував крізь темну гущу лісу.
Так з болем розстелявся над Поліссям
Дитинства-смутку осяйний туман.

М. Приходько влітку 1944 року разом з батьками виїхала до Німеччини, а у 1950-их роках – до США. Мешкала в Ню-Йорку і працювала перекладачем, разом із своїм чоловіком Євгеном Приходьком (1912-1980) в Українському відділі радіостанції „Голос Америки".

Володимир Державин у праці „Українська поезія і її національна чинність" (Лондон, 1957) писав, що хоча молоді поети української діяспори й були „цьковані та переслідувані принципово антикультурною совєтською московщиною – а рівно ж і її українськими „націонал-комуністичними" та „пролетарськими" попутниками й попихачами", проте все ж „знайшли собі серед української національної еміґрації нове й найвищою мірою плідне поле творчої діяльности".

Кінець 1960-их років приніс видатне пожвавлення в українському видавничому житті в усіх країнах поселення українців. І видатною позицією в українському поетичному доробку стала поетична збірка М. Приходько „Потойбіч мосту" (Мюнхен, 1967).

У 28 невеликих модерністських віршах, що увійшли до збірки, молода поетеса спробувала дати поетичну синтезу українських переживань поза межами України, і з цього погляду її можна вважати одним з найбільш сучасних еміґраційних українських поетів. І хоча вона видала лише одну збірку поезій, все ж варто зауважити, що коли сучасна Україна повертає таких поетів, як М. Приходько, то незалежна Україна, а з нею і вся українська література та культура, може бути певна за своє велике майбутнє.

Обкладинка книги.

Анатолій Трембіцький – старший науковий співробітник, доцент Хмельницького інституту Міжрегіональної академії управління персоналом, завідувач міського відділу Центру дослідження Поділля і Південно-Східньої Волині Інституту історії України, Почесний краєзнавець України, Хмельницький.

Попелюшка з Малої Яблунівки

Левко Хмельковський

Іларіон Хейлик, Раїса Краснюк-Хейлик. „Трикутник: дві долі, три дороги". Харків. „Апостроф". 2012. 160 стор.

Коли в грудні минулого року був похорон Святослава Караванського, відомого філолога і політв'язня, до мене підійшов підприємець Іларіон Хейлик і дав мені щойно видану в Харкові книжку споминів „Трикутник. Дві долі, три дороги". Долі були його та дружини Раїси з Краснюків. Саме її доля зворушила мене і заохотила до писання.

Мама Раїси народилася в селі Малій Яблунівці на Черкащині. Батька більшовики мобілізували до війська. В Україні було голодно і небезпечно, то мама з трійком дітей втекла до Азербайджану, на нафтопромисли. Згодом до них приєднався батько. Звідти Краснюки поїхали до свого села відвідати рідню. Коли прийшли німці, Краснюків вивезли до Німеччини. Лише найстарша сестра Віра залишилася в Україні. У 1947 році перша група переміщених осіб-українців прибула з Німеччини до Венесуелі.

Це було нелегке випробування. Незвичний клімат, небезпечні тварини і рослини, праця понад силу, незнайома їжа. Працювали на розчищенні хащів під цитринові насадження. З тих плянтацій Краснюки втекли до міста Караяки, потім переїхали до Ель-Параїсо. Батько шив і ладнав взуття, мама пекла на продаж „пончики" (пиріжки).

Раїса жила у світі книжок. Мала їх кілька і читала щодня, аж сталася повінь й усе селище пішло з водою. На місце стихійного лиха приїхала дружина президента Лусія і побачила дівчинку, яка ревно плакала за своїми книжками. Сеньйора Лусія узяла дівчинку з собою до Каракасу, купила їй нові книжки і оселила у палаці президента Карлоса Дельґадо Шальбо.

Попелюшка стала принцесою. Вона мала ванну з теплою водою, затишну спальню, місце за столом у їдальні, новий одяг. Служниця розчісувала їй волосся. А головне – дівчинка з лісових хащів отримала нагоду вчитися, відвідувати музеї, старовинні палаци. Президент у своєму кабінеті виділив їй частину свого столу, де вона малювала і писала свої перші твори, які потім читала президентському подружжю. Час від часу її привозили до батьків. Сеньйора Лусія запропонувала вислати Раїсу на навчання до США, але мама не погодилася. Щасливе життя перервало лихо: 13 листопада 1950 року президент загинув у замаху.

Час минав. Раїса успішно розпочала професійну працю, при цьому танцювала у національному ансамблі „Танці Венесуелі". У Каракасі вона стала дружиною Іларіона Хейлика, виїхала з ним 1961 року до США, де почала виробляти пам'ятники для поховань на Українському меморіяльному цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі. Саме її підприємство виготовило саркофаг для Патріярха Мстислава. Вона подарувала нагробок на могилі генерала Петра Григоренка, встановила величний пам'ятник „Героям України", пам'ятник княгині Ользі, пам'ятний камінь біля храму св. Андрія Первозваного. Вона також була серед засновниць ансамблю бандуристок ім. Лесі Українки при Об'єднанні Українських Православних Сестрицтв.

Здійснення усіх плянів стало можливим завдяки постійній підтримці чоловіка Іларіона. Його доля і життєвий шлях засвідчують передовсім велику підприємливість українців, їхню здатність вижити і налагодити життя за найважчих умов.

До Венесуелі юний Іларіон потрапив теж з Німеччини. Рід його походив з центральної України, з Мишуриного Рогу (Дніпропетровська область), його дитинство пройшло на Донбасі. У таборі для новоприбулих почав самотужки вивчати еспанську мову, пішов на працю у пароплавну аґенцію і виявився здібним та підприємливим, ініціятивним, тож швидко зробив професійну кар'єру.

У корпорації „Рінкон" він розбудував корабельний відділ і судна возили деревину з Нікараґуа, пшеницю з Ореґону, папір з Джорджії, автомобілі з Пуерто-Ріко. Фірма здобула усі порти Венесуелі, крім порту Ля-Ґваїра. Спершу мали 14 кораблів, потім придбали ще п'ять великих. Щотижня прибували кораблі з США, Европи, малі судна курсували вздовж узбережжя Венесуелі. Свою працю І. Хейлик продовжив у США, в порті Елізабет, Ню-Джерзі, звідки вийшов на пенсію у 1990 році.

Обкладинка книжки подружжя Хейликів.

Придбати книжку можна за 15 дол., звернувшись до авторів на адресу: Raisa Chejlyk, 45 Mountain Ave., Warren NJ 07059.

Вперше створено опис річки

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Громадська організація „Спільна дія" 16 лютого у обласному художньому музеї провела презентацію видання „Височинне Поінгулля та його цікаві місця". Вперше за роки незалежности України у картографічній формі узагальнені численні краєзнавчі дослідження Поінгулля.

Ідея створення та розроблення цієї особливої мапи належить кропивницькому географу Андрієві Домаранському, а видано її з фінансовою підтримкою благодійного фонду народного депутата Станіслава Березкіна „Добротвір".

Фонди, зібрані під час презентації, передані громадській організації „Серця матерів", які опікуються військовими. Модератором заходу була Ганна Коломієць.

Доцент катедри географії та геоекології Центральноукраїнського педагогічного університету А. Домаранський разом з групою активних і кмітливих студентів минулого літа вирушив на човні-катамарані у подорож річкою Інгул. Подолавши 160 кілометрів водного шляху, вони підготували унікальне видання.

Мандрівники описали безліч цікавих місць, природних та історичних пам'яток. Презентацію доповнювала також фотовиставка мальовничих куточків Поінгулля. Як напівжартома зазначив голова обласної організації „Просвіта" Олександер Ратушняк, репутацію Інгулу врятовано.

Учасники мандрівки, студен-

(Закінчення на стор. 19)

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

Твори Тетяни Яблонської показали в Ізраїлі

Світлана Глаз

БАТ-ЯМА, Ізраїль. – В Українському культурному центрі від 15 лютого до 8 березня триває виставка робіт відомої художниці Тетяни Яблонської, присвячена 100-річчю від дня її народження.

Т. Яблонська народилася в Смоленську 24 лютого 1917 року в родині художника, графіка і викладача словесности Ніла Яблонського. У 1928 році сім'я переїхала в Україну, спочатку в Одесу, потім в Кам'янець-Подільський, а далі до Луганська, де Т. Яблонська закінчила семирічку і поступила в Київський художній технікум.

Потім вона стала студенткою і закінчила факультет живопису Київського державного художнього інституту в майстерні проф. Федора Кричевського. Протягом її творчого життя відбулося понад 30 персональних виставок на батьківщині і за кордоном: у Брюсселі, Лондоні, Будапешті.

Т. Яблонська – лавреат багатьох премій, Герой України. Багато років вона працювала в Київському державному художньому інституті, серед її учнів багато відомих художників України. Про це присутнім розповіла одна з організаторів виставки директор Одеського будинку-музею Миколи Реріха Олена Петренко. Ініціятором виставки стало Посольство України в Ізраїлі.

15 лютого, на відкритті вечора, присвяченого життю і творчості Т. Яблонської, виступили радник з питань культури посольства Марина Панченко та ізраїльський художник Андріян Жудро, який допоміг підготувати виставку. Присутні подивилися на документальний фільм кіно про Т. Яблонську.

В останні роки життя мисткиня була прикута до інвалідного крісла, але продовжувала малювати. У день смерти, 17 червня 2005 року, вона намалювала свою останню картину „Дзвіночки", ніби посилаючи усім через бузковий дзвін квітів дзвін своєї власної душі. Вона була щедрою на добро і талант.

Організатори і учасники виставки Тетяни Яблонської. (Фото: Ісай Фуксман)

Посла Росії налякали демонстранти

ЛІСБОНА. – 21 лютого під гаслом „З терористами не радяться як боротися зі світовим тероризмом!" представники української громади провели маніфестацію перед Інститутом національної безпеки у Лісбоні, де розпочався семінар „Росія у системі світової безпеки". Розпочати семінар мав посол Росії Олег Белоус, який, за повідомленням організаторів, не прибув на семінар через маніфестацію українців. (Фото: Спілка українців у Португалії)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Вишиванку намалював австралієць

Євген Цимбалюк

КИЇВ. – На столичному бульварі Лесі Українки у жовтні 2015 року з'явився велетенський стінопис з дівчиною, що приміряє вишиване українське вбрання й символізує українську красу. Стінопис сягає 43 метри. Створив його художник з Австралії Ґвідо ван Гелтен.

Дівчина з вишиванкою – найбільший витвір відомого в світі художника. Останнім часом він працює в Україні й творить художні образи, притаманні сучасним реаліям. Восени 2016 року він намалював портрет 73-літньої вчительки української літератури з середньої школи в Авдіївці Донецької області на стіні будинку, біля якого під час обстрілу важко поранило її чоловіка.

Стінопис на столичному бульварі Лесі Українки.

Сіверщина співала з Яремчуками

Борис Домоцький

НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ, Чернігівська область. – Концерт братів Яремчуків у місті на кордоні з Росією заохотив до позитивних сподівань, що засвідчили бурхливі оплески залі. Дмитро та Назарій Яремчуки – українські співаки, які гідно несуть спадок незабутнього соловейка Назарія Яремчука. Наразі цей дует став відомий всьому світові, де понад століття ширилось українство.

Назва маштабного проєкту братів „Моя Україна – велика родина!" підкреслює мету – знайомити українство світу з героїчною минувшиною та звитяжною і славною історією України.

Крізь усі їхні твори проходять теми материнської долі, кохання, природи, людських відносин, громадянської відповідальності, любови до України, поваги до захисників вітчизни, туги з приводу російсько-української війни, на якій, між іншим, воюють і родичі співаків і, яка сприймається виконавцями настільки близько до серця, що вони вважають за обов'язок виступати у шпиталях перед пораненими, відвідувати з концертними програмами фронтовиків та жертвувати гроші в ім'я перемоги України.

Після концерту новгород-сіверці не поспішали залишити залю. Вони прийшли за лаштунки сцени для зустрічі зі своїми улюбленцями, щоб вперше зустрітися з тими, кого вже роками слухали з екранів телебачення.

У міській раді на запрошення голови Олега Бондаренка відбулась зустріч артистів з керівництвом громади, представниками інтеліґенції та депутатами. Талановиті брати-піснярі подякували за гостинне прийняття.

Борис Домоцький – редактор часопису „Правий берег Десни".

Масниця стала святом громади

Євген Цимбалюк

РАДИВИЛІВ, Рівненська область. – На свято Масниці приїхали делеґації з усіх сіл, які привезли народні сповідування й страви. У програму увійшли виступи самодіяльних творчих колективів, виставки, спортивні змагання.

А найголовніше, як зазначив голова Радивилівської територіяльної громади Микола Карапетян, увійшла національна самосвідомість, яка надзвичайно важлива особливо тепер, коли Україна у своєму літописі переживає не найкращі часи.

Радивилівська масниця не обійшлася без страв, які побутують на цих теренах з покоління в покоління. (Фото: Володимир Ящук)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Говоритимуть українською мовою

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – 25 лютого в книгарні „Буквиця" відкрилися курси української мови. Подібні вже проводились у 2015 році для студентів Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, але тоді вони протримались лише кілька місяців, бо викладачам треба було платити.

Ініціятором знову стала директор книгарні Наталія Прокопчук. Цього разу вона залучила викладачів, які навчатимуть людей української мови безкоштовно.

Заняття відбуватимуться два місяці по два рази на тиждень. Проєкт безкоштовний і передбачає 10 двогодинних занять.

Проєкт „Я говорю українською!" здійснюють „Асоціяція громадських ініціятив" та „Буквиця". На першій зустрічі учасники дізналися про увесь процес навчання і познайомилися з викладачами. 28 лютого темою першого заняття стала „Місто. Вулиця", а знайомив з нею відомий знавець української мови Валерій Маснюк.

Слухачі курсу зможуть вдосконалити наявні знання, позбуватимуться суржика, познайомляться з відповідниками покручів у рідній мові та спілкуватимуться у невимушеній атмосфері за різноманітними темами. За основу проєкту взято посібник Олександра Авраменка „Українська за 20 уроків".

Заняття проводить Валерій Маснюк. (Фото: Олександер Костирко)

Провели Марш національної гідности

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Не торгувати з окупованими територіями і з Росією, покарати тих, хто вчиняв злочини проти Революції Гідности, применшити вплив на владу великого підприємництва, а також ухвалити законодавство про вибори та імпічмент президента, не приватизувати стратегічні активи та заборонити продаж сільськогосподарських земель.

Такі вимоги, зокрема, висунули учасники Маршу національної гідности, які пройшли урядовим кварталом 22 лютого.

Ініціяторами маршу стали об'єднання „Свобода" та „Правий сектор", а також партія „Національний корпус". Експерти вбачають у спільній ході кількох націоналістичних сил підготовку для об'єднання на майбутніх парляментських виборах.

Учасники Маршу національної гідности. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Віче підтримало блькаду Донбасу

Олександер Вівчарик

КИЇВ. – Незважаючи на мокрий сніг і сильний вітер декілька тисяч українців зібралися 21 лютого під стінами Верховної Ради. На протест вийшли представники партії УКРОП, „Правого сектору", політичної партії „Воля", „Самопомочі". Вони протестували проти торгівлі з так званими „ДНР" і „ЛНР".

Промовляли нечисленні народні депутати, дружини і батьки полонених і заручників на Донбасі, представники тих ветеранів війни, які блькують залізничні шляхи сполучення з самопроголошеними республіками. Будівлю Верховної Ради охороняла поліція.

У промовах депутати Віталій Купрій, Володимир Парасюк, Єгор Соболєв, Віктор Чумак, Юрій Дерев'янко, Сергій Лещенко, Ігор Луценко, Олександер Шевченко нагадали, що два роки тому і Президент України Петро Порошенко був прихильником блькування окупованих територій. А тепер Україна постачає так званим „ДНР" і „ЛНР" необхідні товари, воду електроенергію, купує вугілля.

25 січня колишні ветерани війська, попередивши Службу безпеки України і „Укрзалізницю", розпочали торговельну блькаду окупованих територій. Вона не поширюється на пасажирські потяги. Найголовніші вимоги блькувальників: звільнення всіх полонених та припинення торгівлі з окупантами.

Народні депутати говорили, що необхідно створити у Верховній Раді тимчасову слідчу комісію для перевірки торгівлі з окупованими територіями та зробити все, щоб звільнити полонених.

Виступили батьки полонених. Мати полоненого бійця Наталія Герасименко зауважила, що за ті гроші, що їх влада декларує, можна було давно викупити усіх бранців. „Мій син понад 900 днів у полоні, – додала мати Андрія Бабкіна. – Куди я тільки не зверталася, результату нема. Тому ми підтримуємо тих, хто блькує торгівлю з окупантами, і будемо їх підтримувати".

Від учасників блькади виступив ветеран боїв Андрій Єременко. Він ще й зв'язався телефоном зі хлопцями на блькопосту, включив голосний звук і вони розповіли про блькаду безпосередньо з місця події. Як зауважив А. Єременко, блькаду підтримують навіть місцеві жителі.

Виступає Наталія Герасименко. (Фото: Олександер Вівчарик)

Американці зняли фільм про революцію

КИЇВ. – В Україні 18 лютого відбулася прем'єра спільного українсько-американського фільму „Переломний момент: війна за демократію в Україні". Документальна стрічка розповідає про героїзм і трагедію Майдану та війну на сході. З українського боку над фільмом працював автор фільмів „Мамай" і „Поводир" Олесь Санін. Американським співавтором виступив володар трьох „Оскарів", відомий борець за права людини Марк Гарріс.

Ідея цього фільму народилася ще в дні Майдану, розповів продюсер Пітер Борисів. Тоді йому не раз випадало бути свідком, як подають події з Києва російські і навіть базовані в Москві західні засоби масової інформації. „Те, що вони розповідали, не було точно те, що тут відбувалося. То все було видно через російські „окуляри". Питання стало: як передати події Майдану і війни на англомовний світ", – розповів П. Борисів.

М. Гарріс сказав: „Я вирішив розповісти західній авдиторії, яка нічого не знає про Україну, про її історію, про її багатовікову боротьбу за незалежність. Продюсери хотіли, щоб я, західний режисер, зняв кіно, зрозуміле західному глядачеві".

Він каже, боротьба за демократію, на яку піднялися українці, зараз особливо близька американцям: „Війна в Україні – це не тільки війна танків, це і війна слів. Російська пропаґанда – важлива складова поєдинку. Нині ми, американці, отримали нову адміністрацію, яка вірить в „альтернативні факти", і президента, який не завжди відрізняє правду від вигадки. І тому те, що відбувається в Україні, повчальне для американців".

Фільм розповідає про українську революцію через історії учасників подій: захисника Донецького летовища, політика, військового лікаря, сотника „Єврейської сотні". У стрічці є кадри, які вже відомі глядачам, і унікальні, які світ побачить уперше. 98 хвилин цього документального кіно охоплює 2013-2016 роки, Майдан, Іловайський котел, збитий малязійський Боїнґ.

Прем'єра фільму вже відбулася в США. Глядачі, каже продюсер, аплодували стоячи.

Говорить П. Борисів: „У Вашінґтоні ми показали фільм у Центрі Вілсона. Там було багато глядачів дипломатичного і державного світу. Багато з цих людей підійшли до нас в кінці і сказали: „Ми багато що нарешті зрозуміли". Так що розуміння української ситуації (події на Майдані і війна) вже зросло в результаті цього фільму".

У США стрічку плянують показати по телебаченню. Є також запити від 200 університетів. А в Україні у третю річницю розстрілів на Майдані фільм побачать глядачі кількох провідних телеканалів.

„Голос Америки"

НОВИНИ З УНІВЕРСИТЕТУ „ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ“

Дипломи отримали 200 маґістрів

Олексій Костюченко

У Національному університеті „Острозька академія“ 25 лютого відбулася „Конвокація-2017“ – урочиста церемонія вручення дипломів понад 200 маґістрам. За словами випускниці, маґістра журналістики Ірини Михалевич академія дала їй путівку в життя і вона надзвичайно щаслива, що навчалася саме в цьому університеті.

Під гимн студентів „Gaudeamus“, у виконанні академічного хорового колективу, церемонія проходила за традиціями, відродженими з часів існування Острозької академії у XVI ст.

Випускників вітали ректор академії Ігор Пасічник, перший проректор Петро Кралюк, а також почесні гості з Рівного та Острога.

Традиційно у церемонії взяли участь інсценізовані образи відомих історичних персонажів: князь Василь-Костянтин Острозький – засновник академії, та княжна Гальшка Острозька – її фундаторка.

На знак вдячности спільнота випускників-маґістрів подарувала університетові сертифікат на обладнання сучасної лябораторії.

За доброю традицією, випускники на чолі з ректором у супроводі деканів, викладачів та гостей утворили живий ланцюг, що символізувало прощання з академією.

Церемонія вручення дипломів маґістрам. (Фото: Олексій Костюченко)

В академії був День рідної мови

Ірина Покотильська

ОСТРОГ, Рівненська область. – 21 лютого у Національному університеті „Острозька академія“ відзначили Міжнародний день рідної мови.

Цього року студенти провели акції „Деклямація поезії“, „Відкритий мікрофон“, „Моя розповідь“, „Філологічні онлайн-тести“, „Конкурс читців“ та багато інших.

У студентсько-викладацькому храмі преподобного Федора Острозького читали молитву „Отче наш“ 14 мовами світу.

Учасники свята в студентсько-викладацькому храмі преподобного Федора Острозького. (Фото: Ірина Покотильська)

Встановили рекорд колядування

Євген Цимбалюк

28 січня було встановлене нове досягнення з найбільш тривалого одночасного виконання українських колядок і щедрівок на XII Всеукраїнському фестивалі колядок і щедрівок в храмі Федора Острозького Острозької академії.

Участь у ньому взяли 48 колективів, 530 учасників з різних областей України. Тривав піснеспів безперервно п'ять годин 45 хвилин. Острозька академія стала ініціятором та організатором пісенного дійства.

ПОСТАТІ

Закарпатець, який міг знати Тараса Шевченка

Олександер Гаврош

На жаль, у часи, коли жив Тарас Шевченко, Закарпаття було відділене від України двома кордонами – Австрійської монархії та Угорського королівства. Тож закарпатці, якщо й потрапляли до Російської імперії, то їх було небагато, хоча окремі з них досягли помітного успіху. Як от перший директор рішельєвського ліцею в Одесі Іван Орлай, перший ректор Петербурзького університету Михайло Балудянський, перший декан філософського факультету в Петербурзі Петро Лодій, директор Ніжинського ліцею Василь Кукольник тощо. Однак, чи були серед них ті, хто знав Т. Шевченка?

Як відомо, Т. Шевченко знався з Нестором Кукольником, свого часу відомим літератором, з яким вони разом бували на вечірках. Чи знайомий він був з його батьком, закарпатцем? Невідомо, але цілком можливо, що від Н. Кукольника Т. Шевченко міг щось довідатися про батькову екзотичну батьківщину за Карпатами.

Однак, цілком вірогідно, що знати Т. Шевченка міг інший закарпатець – Андрій Дешко, чия доля вельми багата на несподівані скрути. Він народився у 1821 році в селі Дешковиця на Іршавщині, в родині сільського священика. (Близькість прізвища Дешко до назви села говорить про закорінений тутешній рід).

Закінчив богословську греко-католицьку семінарію в Ужгороді. Ще під час навчання написав драму „Пожар Мукачевской крепости или новий меч?". На жаль, ця цікава з різних поглядів літературна спроба нині нам недоступна.

Деякий час він був парохом у селі Великі Лучки на Мукачівщині. Проте через конфлікт з єпархіяльним керівництвом 1841 року Андрія Дешка позбавили духовного сану. Далі вивчав юриспруденцію в Пештському університеті, де в 1845 році познайомився з М. Балудянським, на той час вже відомим діячем у Петербурзі. За його сприяння А. Дешко у 1846 році і переїхав до Росії продовжувати навчання.

У 1847 році він закінчив Київський університет. Відтак викладав латину в гімназії у Кам'янець-Подільському. З червня 1849 року по 1855 рік викладав в гімназії в Симбірську. У 1856-1859 роках колезький асесор Андрій Петрович Дешко працював старшим учителем латинської мови Псковської губернської гімназії. Відзначений орденом св. Станіслава другого ступеня, отримав дворянство і чин статського радника. Був членом Російського географічного товариства та членом закарпатського „Товариства св. Василія Великого". Помер у Санкт-Петербурзі у 1874 році у віці 53 роки.

До історії А. Дешко увійшов передусім як автор першої угорської граматики, виданої в Росії („Угорська граматика з російським текстом у порівнянні з чуваською і черемиською мовами", 1856 рік). Також він надрукував у Росії і кільтя – „Про Карпатську Русь" (1850), „Товариство св. Василія Великого" (1866), „Весілля на Угорській Русі" (1867), „Народні пісні, прислів'я і приказки Угорської Русі" (1867).

Цікаво, що перед смертю учений відвідав Закарпаття, а короткий нарис про нього надрукував у 1868 році (ще за його життя) закарпатський часопис „Світ".

Нашу ж увагу привернув один факт його біографії: у 1846-1847 році А. Дешко навчався в Київському університеті. У цей час у Києві проживав і вів бурхливу діяльність Т. Шевченко – вже відомий поет і успішний художник.

Київ тоді не був великим містом – до 50. тис. мешканців (як, наприклад, теперішній Хуст). До того ж, третину його складали військові. Тому інтеліґентне коло добре знало одне одного. Наприклад, на той час студентами університету було усього кілька сотень осіб. Викладачем історії в університеті був найближчий друг Т. Шевченка Микола Костомаров, чия наукова зірка вже починала яскраво сіяти.

Ясна річ, що студент А. Дешко, який сам палко цікавився літературою, історією, етнографією, до того ж, щойно приїхавши у нову для нього країну, не міг залишитися байдужим до найвідоміших київських культурних діячів. Те, що Т. Шевченко був близьким до університетських кіл, свідчить і призначення його на початку 1847 року учителем малювання до Київського університету.

Тому А. Дешко міг тісно спілкуватися зі студентами та викладачами, що складали кістяк Кирило-Методіївського товариства (близько 20 осіб). Або й відвідувати різноманітні вечірки, сходини, читання, які було прийнято давати у губернському місті і де частенько бував, а то й виступав і сам Т. Шевченко. Бо жити у той час у Києві і не знати про Т. Шевченка видається неймовірним. Особливо для такої допитливої натури, якою був А. Дешко.

У 1847 році він написав великий нарис „Про Карпатську Русь" з присвятою кам'янець-подільському єпископові. Але, очевидно, що ідея, а може, й написання цієї статті належить ще періодові навчання. Ймовірно, на це вплинули і київські зустрічі зі студентами і науковцями, які в той час щиро горіли бажанням пробуджувати національну свідомість, збирати і публікувати відомості про власний народ, його мову, культуру, історію.

У своєму напрочуд фаховому нарисі (можливо, найкращому з написаних на той час в Росії про Закарпаття) А. Дешко про закарпатців пише таке: „Мова їх ясно доводить, що вони є гілкою народу південноруського; в їх говірці є, щоправда, деякі відмінності від говірки малоросійської і галицької". Таким чином він відносить і себе, і своїх земляків до одного народу з Т. Шевченком. Очевидно, безпосередні враження від України і стали тією основою, на якій він і зробив цей важливий висновок.

Ужгород

Священик писав книги про Україну

Анатолій Трембіцький

Творчу спадщину талановитого прозаїка о. Харитона Довгалюка більшовицька влада намагалася викреслити з української історії та історії української культури. Короткі розвідки про нього опублікували дослідники з української діяспори в Ню-Йорку, Буенос-Айресі, Дітройті, Чикаґо, короткі відомості подано в „Енциклопедії української діяспори". Більше сказано про нього в рецензіях письменника і бібліографа з Австралії, Степана Радіона на збірку оповідань і повісті Х. Довгалюка.

С. Радіон у рецензії „Зруйноване село" на повість „Буревій", опублікованій в часописах „Вільна думка" (Сідней) та „Визвольний шлях" (Лондон) писав, що на прикладі зруйнування волинського села Зелена Лука на Заславщині Х. Довгалюк розкрив загальний образ зруйнованої більшовиками України.

Письменник Анатоль Галан у вступному слові до збірки оповідань „Кладка над потоком" писав, що автор „має іскру Божу, з якою можна йти в люди, не соромлячись початкової невправности, що іноді трапляється, розвиваючи і вдосконалюючи свій повістярський хист".

У статті-рецензії на повісті Х. Довгалюка „Соколова дочка" та „Сповідь Андрія" писав у часописі „Свобода", що хоча це вже третя книжка автора, але читачі „Свободи" „ще не читали нічого на сторінках цієї газети" про автора повісти. Хоча про нього вже були „численні згадки в інших часописах, які свідчать про те, що автор наполегливою працею здобув собі вже місце в еміграційній українській літературі". Також у „Свободі" (1975) він писав, що Х. Довгалюк своєю „Соколовою дочкою" почав писати про те, про що варто знати, про що належало б писати".

Відомий український журналіст і громадський діяч Іван Дурбак, який в статті „Чи дійсно „еміґраційна література без еміґраційного життя" оприлюдненій в часописі „Свобода" писав, що „не тільки Х. Довгалюк (автор знаменитої повісти з автентичного життя нашої сучасної молоді)", але й такі прозаїки, як Д. Гуменна, Л. Коленська, Л. Лисяк, Я. Острук, С. Парфанович, І. Савицька, Г. Черінь, Д. Ярославська та інші описали життя українських еміґрантів. Вони присвятили свої твори „у великій мірі власне життю нашої еміґрації. А дві книжки поезій Зої Когут віддзеркалюють життя й душевні переживання нашої еміґрації в Австралії".

Після здобуття незалежности про о. Х. Довгалюка згадали і в Україні. Короткі статті про нього опублікували знані українські дослідники та енциклопедично-довідкові видання. Проте, на жаль, 100-річчя з дня народження талановитого прозаїка пройшло непомітно. Вийшла одна монографія (Анатолій Трембіцький. „Харитон Довгалюк: журналіст, письменник, священик (1916-2006)". Хмельницький, 2016, 142 стор.).

Х. Довгалюк народився 15 жовтня 1916 року у мальовничому волинському селі Криволука (раніше Крива Лука на Волині, нині Хмельницької області), на хуторі Замок, на березі маленької річечки Змійки, притоки Горині. Родина Довгалюків була невелика: дідусь Семен з козацького роду, бабуся Одарка, мати Клавдія, батько Онисько і сам Харитон. Сьогодні село Криволука занепадає, в ньому проживає лише близько 100 осіб.

Після закінчення сільської школи Х. Довгалюк навчався у Кам'янець-Подільському інституті технічних культур. Через переслідування органами НКВД за те, що відважився написати „контрреволюційну" повість „Розділ", залишив навчання, роздобув робочий одяг і пішов у радгосп, де завжди потребують робітників-наймитів.

В 1941 році, під час Другої світової війни, разом з поетами Герасем Соколенком і Миколою Болкуном долучився до створення в Ізяславі осередку ОУН. Весною 1942 року його вивезли на примусову працю в Німеччину. Після закінчення Другої світової війни Х. Довгалюк еміґрував до Арґентини, а в 1950 році переїхав до США, де закінчив Рочестерський технічний інститут і тривалий час працював інженером у корпорації „Xerox".

Хрещений за православним обрядом, почав відновлювати Українську Автокефальну Православну Церкву (УАПЦ), став фундатором Української православної парафії в Рочестері, Ню-Йорк. 29 березня 1987 року диякон Х. Довгалюк був висвячений на священика і призначений до храму Андрія Первозваного в Дітройті, пізніше був парохом православної церкви Чесного Хреста в Ютиці, Ню-Йорк, а згодом служив у парафії Пресвятої Покрови в Чикаго. Колиж за станом здоров'я був змушений вийти на спочинок, оселився в Рочестері, де у власному будинку спорядив каплицю й продовжив своє молитовне служіння аж до самої смерти.

Х. Довгалюк провадив значну суспільно-просвітницьку діяльність, був членом Об'єднання українських письменників „Слово", співробітником Волинського бібліографічного центру у Блумінґтоні, Індіяна, ініціятором і засновником Інституту дослідів Волині. Х. Довгалюк, як член Культурно-освітнього комітету Української Федеральної Кредитової Спілки, активно працював над поширенням кооперації серед українців Америки. Він був учасником першої творчої зустрічі місцевих письменників, яку організував гурток книголюбів при 47-му Відділі Союзу Українок Америки 28 вересня 1969 року в залі Товариства „Самопоміч".

Помер о. Х. Довгалюк на 90-му році життя 26 листопада 2006 року у Рочестері. Похоронні відправи відбулися 30 листопада в церкві Пресвятої Покрови в Рочестері, а відтак і на цвинтарі Ріверсайд. Проводжали його дочка Ольга та її син Олесь Свидинські, син Богдан і його дружина Люба Юрків та внучка Соня.

Вісті Фундації ім. Івана Багряного
Березень 2017 року, ч. 198

Іван Багряний: харківська сторінка

Марія Ткаченко

У 2016 році було відзначено 110-річчя від дня народження видатного прозаїка, публіциста, громадсько-політичного діяча, лавреата Шевченківської премії Івана Багряного (1906-1963). Роковини вшановано низкою подій, зокрема й на батьківщині письменника – в Охтирці, а також у Києві, Миргороді, Лубнах, а ще завдяки Фундації ім. Івана Багряного та Видавничій спілці його імени у світ вийшли унікальні книжки.

Відзначення 110-річчя письменника не оминуло й Харкова, де 17 грудня 2016 року у книгарні „Є" відбулася літературна дискусія на тему „Багряний-Транзит-Харків". Окрім журналістки і громадської діячки Валерії Бакуліної, яка була модератором зустрічі, в обговоренні творчої спадщини письменника взяли участь аспірантки Харківського національного університету ім. Василя Каразіна Аліна Желнович і переможниця конкурсу „Золотий бумеранг" Олена Шапошнікова, журналіст, доктор Українського Вільного Університету (Мюнхен, Німеччина) Сергій Козак, науковець-багрянознавець, громадський діяч Харківщини Володимир Касьяненко та інші.

У виступах йшлося зокрема про державотворчі засади і національну ідею у творах І. Багряного, актуальність його публіцистики в сучасних умовах, проблему екранізації художніх творів письменника, ролю часопису „Українські вісті" у долі І. Багряного-публіциста, збереження меморіяльної спадщини на батьківщині письменника в Охтирці.

З Харковом пов'язано чимало сторінок біографії І. Багряного. Зокрема тут він співпрацював з редакціями літературних часописів, брав активну, до певного часу, участь у літературному житті, тут його вперше заарештовано, зрештою, тут також минала його літературна молодість, отож, не випадково, що під час літературної зустрічі прозвучали слова письменника з 1946 року про молоде покоління: „Молодь потребує завжди іскри. Іскра справжнього вогню запалює пожежі. Тоді відбудеться те чудо, що вже мало місце в нашій недавній історії, – та маса, як кажуть, „попсованих" молодих людей перетвориться в мільйони ентузіястів, в армію фанатичних звитяжців за торжество свого народу, сягаючи до вершин справжньої національної героїки".

Видавець, представник Фундації ім. І. Багряного у Полтавській області С. Козак розповів присутнім про акцію „З Іваном Багряним: від села до села, від міста до міста", яка триває зокрема на теренах Полтавщини, а також ознайомив із діяльністю Фундації ім. І. Багряного, внеском її очільників Олексія Коновала та Галини Воскобійник у справу вшанування пам'яті видатного діяча.

Адже ж саме завдяки Фундації, яка носить ім'я письменника, цього року видано низку важливих книжок („Від „Скельки" до „Буйного вітру", „Мовний всесвіт Івана Багряного", „На порозі прийдешнього", „Іван Багряний: український письменник і політичний діяч", „Народжений для бою", серія видань „Української бібліотеки ім. Івана Багряного"), які були представлені того дня у Харкові й подаровані учасникам літературної зустрічі.

Вручили нагороду ім. Івана Багряного

Мирослава Борхес

19 жовтня 2016 року у місті Дніпро відбулося нагородження відзнакою ім. Івана Багряного 2016 року, яку заснували з метою популяризації ідей, творчости та життєвої державницької настанови визначного українця І. Багряного Фундація та Всеукраїнський щомісячник „Бористен" (представництво Фундації Багряного на Січеславщині). Щороку її лавреатами стають письменники, громадські діячі чи просто жителі міста, які роблять свій особистий вклад в розбудову українського суспільства.

2016 року нагороджені письменник Олександр Шугай з Києва за багаторічну пропаґанду та популяризацію творів І. Багряного, Іван та Маруся Гнипи (Каліфорнія) – українські меценати, які отримали нагороду за багаторічну доброчинну діяльність в Україні та діяспорі, підтримку обдарованої творчої молоді, Володимир Могучий (Ню-Джерзі) за розбудову Української Православної Церкви Київського Патріярхату в Україні та за кордоном.

У Дніпрі відзначили підприємця Олега Василенка за створення та плідну діяльність добровільчої організації „Героям слава!". З перших днів Майдану ці добровольці збирали гроші і речі, не зупинились і після початку війни.

Відомий капелян о. Дмитро Поворотний отримав нагороду за душпастирську опіку над воїнами та виявлені самопожертву і героїзм, а також добровільчу діяльність. „Це нагорода усіх священиків і усіх тих, хто зараз на сході", – зазначив він.

Співак та композитор, продюсер Влодзімеж Забара став лавреатом за плекання національно свідомої, талановитої пісенної молоді України. „Дуже приємно, що мене відзначили такою нагородою, – сказав він, – постать Багряного дуже особлива для української історії. А в нашій країні дуже багато молодих і талановитих, які згодом стануть тими, ким пишатиметься держава".

У ході святкової імпрези, окрім вінчування переможців, відбулося ознайомлення з новою книгою видавництва „Бористен" „Українські воїни добра і правди".

Бюджет Фундації в 2016 році

В 2016 році 80 осіб прислали Фундації 44,545 дол. пожертв на різні цілі. З каси Фундації в 2016 році видано 120,770 дол. на видання різних книг відомих осіб України та на допомогу воякам, що ставлять опір російським терористам на Донбасі, на лікування поранених вояків, видавництвам, студентам, сиротам, на конкурси української мови, газетам, журналам та деяким установам діяспори. Прізвища жертводавців та суми і цілі пожертв Фундація подавала щомісяця на сторінці в газеті „Свобода" та в бюлетені Фундації.

Старанням Сергія Козака, представника Фундації на Полтавщині, який 10 років був редактором газети „Українські Вісті", що виходила в Дітройті, а після припинення її виходу, повернувся в Україну й був редактором „Літературної України", а тепер є редактором бібліотеки ім. Івана Багряного в Києві, видано при фінансовій допомозі Фундації й передано до бібліотек України багато книг, зокрема М. Тимошика, М. Наєнка, статті І. Багряного „На порозі прийдешнього", чотири томи „Раритети української діяспори", біобібліографічний покажчик „Іван Багряний: український письменник і політичний діяч", „Народжений для бою" – до 110-річчя І. Багряного, „На берегах Хоролу і Сули – полтавські шляхи Тараса Шевченка", „Коли заговорить душа" Леоніда Талалая та інші.

В місто Дніпро представникові Фундації Фіделю Сухоносові вислано близько 20 тис. дол. для вояків на сході України, на лікування поранених вояків, на пачки харчів для родин вояків, що ставлять опір терористам на Донбасі, сиротам, на конкурси творчої молоді, на видання книги Михайла Дзвінки „Не заколисуйте людей утопіями" та „Українські воїни добра і правди", на відзначення річниці І. Багряного та на пресовий фонд журналу і бюлетеня „Наша Церква Київський Патріярхат".

В Києві, в газеті „Слово Просвіти", відбувся конкурс „Золотий бумеранг", про який подбав представник Фундації в Києві Олександер Шугай. Було виділено нагороди конкурсантам на передплату на рік газети „Слово Просвіти". Він також робить старання, щоб поставити пам'ятник І. Багряного в Охтирці й на це Фундація дала 5,000 дол.

Видавництву „Смолоскип" дано гроші на видання книги „Антологія української літератури", для студентської молоді, сестрі Василя Стуса та на лікування редактора видавництва „Смолоскип" Наталі Ксьондзик 2,500 дол. Разом „Смолоскипові" вислано 10,600 дол.

Товариству української мови, яке чолює Віра Боднарук, передано 9,000 дол. для допомоги „Просвіті" в Україні. Лізі Українських Меценатів, членом якого є Фундація, яка кожного року влаштовує конкурси української мови, вислано 7,520 дол.

На видання двох книг „Зоряний кристал" та „Соціяльна інформатика" редакторові журналу „Універсум" Олегові Романчукові, представникові Фундації в Львові, вислано 4,570 дол. Менші суми переслано через фірму „Міст" журналові „Березіль" в Харкові, газетам „Літературна Україна", „Світ-інфо", яку редаґує представник Фундації в Чернігові Петро Антоненко та „Промінь Просвіти" в Кривому Розі. Також дано гроші на видання книг Олега Чорногуза, Фелікса Хмельковського „Щоденник лейтенанта" та Галини Могильницької „Учителі брехні під маскою захистників православ'я".

До ЗУАДК вислано 3,500 дол. для війська, лікування вояків та для сиріт України.

В 2016 році присуджено премію ім. І. Багряного та 1,000 дол. нагороди за визначний внесок у розбудову державної незалежности України Володимирові Базилевському – поетові, публіцистові та літературному критикові.

Менші суми вислано різним оранізаціям, а саме 600 дол. – Фундації Києво-Могилянської Академії, 500 дол. – до УВАН, 500 дол. Фундації „U.S.-Ukraine" та 200 дол. Українському Національному Музеєві в Чикаґо. Були вислані гроші в різні міста України для лікування хворих осіб та дітей.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні потреби в Україні такі особи: 1,100 дол. – о. **Олексій Лімонченко** в пам'ять дружини паніматки Ніни, яка упокоїлась 27 липня 2016 року (з них 1,000 дол. на продукти для захисників України через журнал „Бористен" та 100 дол. на видання книги „Мобілізовані серцем"; 756 дол. – **Марія й Іван Гнипи** на придбання трьох пачок харчів для героїв України; 300 дол. – **Раїса Хейлик** на дві пачки харчів для захисників України; 200 дол. – **Анатолій Валюх-Брентон** для потреб Фундації; 150 дол. – **Стенлі Вестон** на пачку харчів для воїнів України; 40 дол. – **Дарія Самотулка** для Фундації.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати газетам, журналам та пресі України, воїнам, сиротам, на побудову пам'ятника Івана Багряного в Охтирці – місті його народження та на інші цілі в Україні та в діяспорі.

Дописи і листи
до Фундації ім. Івана Багряного,
членські внески і пожертви
просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
19669 Villa Rosa Loop
Fort Myers, FL 33967

Сторінку редаґує Олексій Коновал

РОДИННЕ КОЛО

Пам'ять про батьківську любов

Євген Цимбалюк

Рівно 100 років тому, 15 лютого 1917 року, в селі Вовковиї, що на Рівненщині, в багатодітній сім'ї, де було 11 дітей, народився мій батько Павло Цимбалюк, із діда-прадіда хлібороб, людина проста і совісна, віддана Богові, Україні, рідній землі, на якій, власне, й стверджувалася її головна життєва місія – плекати хліб і прищеплювати в людських серцях добро та любов.

Кожному, хто народився на світ Божий, непросто ужитися з часом: хтось його випереджає, шокуючи; хтось упускає, марнуючи; хтось іде нога в ногу, рівняючись, а хтось поклоняється, спіткаючись. Та як би там не було, час (комусь – раніше, комусь – пізніше) готує на життєвім шляху дороговказ, який стає найголовнішим з-поміж усіх інших – це світла пам'ять про батьківську любов.

По тому дороговказові напрочено прямувати й мені – ось уже майже 20 років, відколи відійшов у засвіти батько (у 82-річному віці), а за ним і мама – у свої неповні 70 літ. Але, дякувати часові, не потьмарилася пам'ять про них. Нині, коли батькові, якби дожив, сповнилося б 100 років, хочу звернутися до нього:

Тату! Ви покидали земне життя, зібравши до гурту усю нашу велику родину, давши кожному настанову, як у світі по честі та совісті жити.

Одну з цих настанов я спізнав, тату, коли ви ще були при силі. У свої 80 років ви могли тримати плуг у руках. Не так міцно, як раніше. Але, коли я приїздив допомагати орати город, ви перших кругів чотири-п'ять робили самі. Потім підкликали мене, показували на борозну: „Бачиш, сину, рівна-рівнесенька". Я стверджував ваше рішення, киваючи головою, бо борозна дійсно була, як струна навитяжку. А потім, уже сам йдучи за плугом, надмір старався не збитися з ваших слів, мовлених мені, орачеві, вдогін: „Отак прямо і йди! Не здумай скривити!".

Спочатку думалося, що ви мені напрямну казали про рівну борозну і гладке поле. І тільки згодом дійшло до ума, що то насправді було напутнє слово на долю, аби вона викладалася завжди навпрошки і ніколи не збивалася на манівці.

Для вас хліб насущний був завжди нелегким. І в дитинстві, коли виростали в сім'ї, де скибка ділилася на 11 сестер та братів. І під час війни, коли пішли на трудовий фронт в Челябінськ і трудилися з ранку до ночі, зачасто без денного пайка. А потім в колгоспі, де натирали мозолі за трудодні.

З-поміж іншого чомусь пригадалася гуртова косовиця лепехи на позасільському березі. То був, здається, 1977 рік. Вам, тату, 60. Всі інші косарі – молодші, здоровіші та здоровші. І я поміж них, бо на шкільних вакаціях записався в бриґаду, аби заробити якийсь гріш. Отоді бриґадир Ростик Холод чомусь саме вас поставив першим у загінку, а я за це на нього дещо образився. Бо думалося: молоді наступатимуть вам косами „на п'яти", гнатимуть що є духу та сил. Натомість, коли дійшло до діла, як справно „переслідувачі" не старалися, вони не могли витримати темпу, заданого в першому ряду. Це був, тату, ще один приклад вашої незборимої працелюбної сили.

Павло Цимбалюк

До праці ви змалечку тягнулися, як до молитви. А молитва у Вас була особлива – щира і тиха. Ви не вибухали гнівом, як дядько Степан, ваш брат-фронтовик, коли дорогу до церкви перегороджував голова сільської ради. Ви прагнули людину переконати по-мирному, без кулаків і жалючих слів. Власне й тоді, коли вели нас із Галею до храму, порадили отому комуністу-„сельсовєтчику" й самому протоптати дорогу до святині.

І хай не через рік, через два десятки, уже при незалежній Україні зрештою так і сталося. Колишній „борець з релігією", покаявшись, почав співати на крилосі у церкві, де ви слугували старостою.

Отак, із молитвою, з повсякденним добром, із працею від зорі до зорі ви з гідністю пройшли свій земний шлях. Майже 50 років разом із мамою. Пам'ятаєте, як стали її судженим? Тоді, в 1952 році, прийшли до неї свататися на її рідну Пащиху. А тут ще один жених – односелець Лєсько. Теж Цимбалюк. Між двома серцями мама прислухалася саме до вашого. І не біда, що різниця у віці становила майже 14 років. Ви пройшли по життю плечем до плеча і завше були серцем до серця.

Ви нам залишили цілий всесвіт добра. Залишили найцінніший скарб – любов. Залишили родовідну настанову – бути повсякчас зорею, яка світить не до себе, а від себе. Бо лише так можна зігріти тих, хто довкола, й освітити шлях тим, хто попереду.

А ще залишили традицію, яка в нашій родині не переводилася із покоління в покоління і яку наразі із сестрою Галею стараємося не порушувати. Це відвідини храму, аби запалити свічку і непогасною донести її додому. Було, тату, по-всякому: йшли із цим найбільш сокровенним оберегом і в затишшя, і під дощем, і в стужу. Везли в машині, аби не задмухали вітри. Вона нетлінна і зараз – як оберіг і як незабутня шана перед вашою з мамою світлою величністю.

ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ"

влаштовує

„ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ"

для дітей від 4 до 6 років, які володіють
(розуміють і говорять) українською мовою

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2017 р. Вийнятків немає.
- Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участи в таборах для Пташат.

Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:
• від неділі 25 червня до суботи 1 липня 2017 р.
• від неділі 2 липня до суботи 8 липня 2017 р.

У справі кімнат просимо порозуміватися прямо з Адміністрацією Союзівки:
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www. Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- Таборова оплата: $150.00 ($20.00 незворотні); оплата за два тижні 290.00 дол.
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до:

Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622
Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)

- Реченець зголошень: **30 травня 2017 р.** • Після реченця не принимаємо зголошень.
- Лікарську посвідку НЕ пересилати з анкетою зголошення. Просимо передати при реєстрації.

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2017

Ім'я і прізвище дитини .....
по-українськи і по-англійськи
Дата народження .....
Адреса .....
Телефон ..... E-mail .....

Просимо залучити посвідку дати народження дитини, яку вписуєте на табір перший раз
☐ від 25 червня до 1 липня 2017 р. ☐ від 2 липня до 8 липня 2017 р.
Величина таборової сорочинки дитини: ☐ 6-8, ☐10-12, ☐14-16.
☐ Залучую чек на суму $..... ☐ Резервую кімнату на Союзівці

.....
ім'я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Завваги .....
.....
.....
.....Підпис батька або матері

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfrelianceny.org; Website: www.selfrelianceny.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Conveniently located branches:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636

UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097

ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458

LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

SRNYFCU NMLS# 699320

EQUAL HOUSING LENDER

*New cars – up to 85% of Purchase Price, $50,000.00 maximum per loan.

ПОДОРОЖІ

Містечко на березі річки Стир

Володимир Рожко

Церква Преображення Господнього в Четвертні. (Фото: Володимир Рожко)

В минулому містечко, а нині село Четвертня, розташоване на правому березі річки Стир за 33 кілометри на північ від Луцька. Першими власниками поселення були князі Четвертинські, які походили від київського князя Святополка Ізяславовича. Земляні вали висотою до 10 метрів зберігались навколо містечка ще в 1914 році, на них було видно залишки мурованих оборонних споруд та спостережних веж.

В XV-XVI ст. містечко Четвертня досягло свого найвищого розквіту: тут було добре налагоджено торгівлю, ковальство, ткацтво, бондарство, теслярство. Населення поза валами займалося сільським господарством.

На лівому березі Стир, напроти містечка Четвертні, заснували князі Нову Четвертню, нинішнє село Боровичі. Ще й дотепер видніють рештки дубових палів, на яких був постелений дерев'яний міст, який поєднував ці два містечка гужовим транспортом.

Жителі цих сіл Четвертня, Боровичі, Годомичі завжди мали високу національну свідомість, тут активно діяли місцеві філії „Просвіти" з хорами, аматорськими гуртками, хатами-читальнями. Одним з ініціяторів заснування „Просвіти" був Іван Лопухович, випускник духовної семінарії в Крем'янці і теологічного відділення Варшавського університету.

„Просвіта" у Четвертні була заснована 1929 року і безпосереднім ініціятором був о. Іоанікій Лопухович. На установчих зборах був присутній проф. Іван Власовський, голова Луцького повітового Товариства „Просвіта". Активно працювала читальня, яка розміщувалася в завідуючого Іларіона Кондратюка. Фонд книжок налічував 79 томів. Саме „Просвіта" виховала ціле покоління національно свідомої молоді на Волині і Поліссі, а у містечку Четвертні ця національно свідома молодь поповнила ряди ОУН і УПА. Недавно віддали своє життя в боротьбі 19-річний юнак з Четвертні, студент Віталій Харитонюк, а з сусіднього села Годомичі Олександер Кінах.

Містечко Четвертня славилося монастирями й храмами. Історичні джерела вказують на 1437 рік як ймовірну дату заснування обителі Преображення Господнього. Польські джерела повідомляють про два монастирі – чоловічий і жіночий, де ігуменами були вихідці з князів Четвертинських.

До Четвертні недільного ранку я вирушив автобусом, з якого спостерігав чарівні волинські краєвиди. Проїхали Ківерці, Тростянець, Колки. Мав тут пересісти, то пішов оглянути цей давній княжий град над Стиром, в якому в 1943 році був центр Колківської республіки УПА. Поліське містечко нині не впізнати, його торговий центр нагадує великий мальовничий вулик розтривожених бджіл-людей, авто, мотоцикли, велосипеди, фіри. Гарні магазини, плитка на хідниках, нові добротні будинки, новозбудований храм св. Миколая серед зелених дерев піднімає свої хрести в позолоті.

З селища Колки подальша моя дорога пролягла через села Старосілля, Годомичі. З'явилися перші будівлі Четвертні. На зупинці мене чекає аспірант Київської православної богословської академії Володимир Гапонюк.На кладовищі, оглядаємо могили о. Даниїла, його сина Іоанікія Лопуховича. Могили не забуті, доглянуті, пам'ятні.

На кладовищі стоїмо біля могил вбитого на східньому фронті захисника України В. Харитонюка та його молодого батька, який не пережив смерті сина.

С. Миронюк знайомить мене із збіркою джерел до історії Четвертні, яку задумав написати і видати, щоб тим самим залишити своїм односельцям надрукований пам'ятник минулого рідного села.

Україна досягла...

(Закінчення зі стор. 1)

усіх державних замовників, держава змогла вивільнити 9 млрд. грн., які можуть бути спрямовані на нагальні потреби економіки чи оборонного сектору", – повідомив секретар Національної ради реформ, заступник Голови Адміністрації Президента України Дмитро Шимків. У систему ProZorro заведено понад 420 тис. торгів (6,320 у 2015 році) на суму понад 200 млрд. грн. (435 млн. грн. у 2015 році), кількість організаторів торгів – близько 20 тис. осіб (985 у 2015 році).

Об'єднання територіяльних громад в рамках реформи децентралізації триває – наразі їх уже 366.

В рамках реформи правоохоронної системи розпочато роботу патрульної поліції в 32 містах України. Загальна чисельність особового складу перевищує 12 тис. осіб.

Уряд наблизився до повного виконання зобов'язань перед Міжнародним Валютним Фондом в частині затвердження ліцензійних умов на ведення окремих видів діяльности: наразі з 24 необхідних документів вже прийнято 22.

В рамках реформи системи охорони здоров'я наприкінці 2016 року уряд затвердив дорожню карту і принципи першого етапу розвитку компоненту системи E-Health в Україні.

Реформа національної безпеки та оборони є однією з найбільш важливих. В роботі – п'ять основних напрямків реформування системи національної безпеки і оборони.

Реформа освіти, відповідно з пляном Національної ради реформ, у першому кварталі 2017 року поповниться концепцією „Нової української школи" – стратегічним документом, згідно з яким формуватиметься політика щодо реформування загальної середньої освіти, подовживши прогрес 2016 року.

У рамках проєкту „Цифрова Україна" була впроваджена система електронного документообігу (СЕД). За результатами її публічної презентації отримано 70 заявок на розгортання СЕД від органів державної влади та 14 заявок від потенційних партнерів. СЕД офіційно передана 28 державним установам та органам місцевого самоврядування.

Більш детально про прогрес реформ у 2016 році можна ознайомитись у повному звіті за посиланням на інтернет-сторінці Національної ради реформ.

Офіційне представництво Президента України

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

повідомляє своїх членів, що

Загальні Збори

відбудуться

у суботу, 18 березня 2017 р.
о 7-ій годині вечора

в залі Дому СУМА
301 Palisade Ave, Yonkers, New York 10703

Цього року закінчується каденція наступних трьох членів Дирекції: Іван Оліярчик, Стефан Капітула та Любомир Щур та два члени Кредитної Комісії: Ярослав Гац та Ігор Шевчук

Пропозиції до Номінаційної Комісії слід пересилати на адресу:

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
125 Corporate Blvd., Yonkers, NY 10701

Після Загальних Зборів буде перекуска.

Про Вашу участь прошу повідомити
914-220-4900

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

•Туристичні послуги: авіяквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та европейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
•Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Три роки...

(Закінчення зі стор. 1)

надто часто вважає, що вся увага має бути прикута до нас", – пише у своєму звіті з Мюнхену для „Європейської правди" Сергій Сидоренко.

Подібної думки й науковий директор Інституту евроатлантичного співробітництва Олександер Сушко: „Треба підкреслювати не тільки унікальність, але й універсальність наших проблем і завдань".

А на наш погляд, президент знав, що робить. В конференції вперше брали участь високопоставлені представники Адміністрації нового Президента США Дональда Трампа – Віце-президент Майк Пенс і Секретар Департаменту оборони Джеймс Метіс. Вони не могли не почути з перших уст про ситуацію в Україні у зв'язку з російською аґресією.

І почули, як стверджує американський експерт Джеймс Девіс, адекватно: „Майк Пенс зробив дві речі: запевнив Україну та європейців, а також послав Москві чіткий сиґнал, що Україна залишається важливою для Сполучених Штатів, і вони не будуть закривати очі на те, що відбувається на сході України і в Криму".

Проблема президента України – не в словах, мовлених у Мюнхені, а в ділах всередині країни. Тут він мовби ступив на лезо бритви і намагається іти по ньому, уникаючи остаточного вибору – між олігархатом і народом. Розум і талант дозволили йому зосередити у своїх руках всю владу в країні, й тепер постає питання: заради чого? Як він нею розпорядиться у критичний момент?

В суспільстві, котре за три роки не дочекалося позитивних змін, наростає неспокій. Еміґрація з України досягла катастрофічних маштабів. Хто не втікає, той сповнюється гнівом. Це не може тривати довго – щоб найбідніша в Європі країна мала найбагатшу в Європі владу. В повітрі пахне анархією. Де спалахують іскри, московська аґентура підливає оливи. У Верховній Раді підняли голови україноненависники. З'являються капітулянтські „законопроєкти миру" з Росією.

На поверхню спливають компрометуючі владу, зокрема президента, факти. Однією рукою він дає відсіч сепаратистським бандам на Донбасі, другою рукою – торгує з ними, аби були здорові і далі могли вбивати українських патріотів. Київ пояснює, що промисловість не може обійтися без антрацитового вугілля, тому змушений купувати його в окупантів. Незрозуміла логіка. Окупанти такі добрі, що допомагають Україні? А вона така „незалежна", що залежить від антрациту? Якби це було так, Москва вже давно припинила б цю торгівлю. Насправді – кому війна, кому – мать родна. Насправді у 60-80 вагонах, що щодня перетинали щодня лінію фронту, лише 20 відс. складало вугілля, решта – всякі інші товари.

Дійшло до реакції з боку активної громадськости, до бльокади залізниці. Задуріла на грошах влада, думає, як бути. Так уже в неї руки сверблять, аби знову, як за „реґіоналів" застосувати насильство!

І замість спокійного, миролюбного відзначення третьої річниці Революції Гідности, замість гідного вшанування її незабутніх героїв – Майдан Незалежности знову кипить новими протестами проти влади, знову горять смолоскипи в руках радикальної молоді.

Десятитисячною колоною пройшов під стінами Верховної Ради „Марш національної гідности". Його учасники вели себе дуже стримано, без жодних провокацій, дуже дисципліновано, але це й має застерегти владу, що Третій Майдан може бути неподібним до двох попередніх.

Не даймо сліпій...

(Закінчення зі стор. 3)

Політична доцільність не повинна руйнувати право.

Проте не менші завдання стоять і перед самим суспільством, адже проблеми „нагорі" є лише відображенням тих проблем, які клубочуться „внизу". Великою помилкою є вважати, що у воєнний час слід відкинути демократичні принципи та зректися цінностей, які лежать в основі людської цивілізації.

Війна не скасовує дію Божого закону, який є для всіх законом цивілізованого співжиття. Інакше за невблаганним законом зворотного зв'язку – або ж воздаяння – кожен насильницький акт багатократно примножить насильство; кожна кривда, не стриножена людським сумлінням, породить кілька нових кривд. Цей закон духовного занепаду люди мають знати і про нього повсякчас пам'ятати.

Бути „воїнами світла, воїнами добра"

Війна починається в людському серці, й ненавистю її ніколи не закінчити. І навпаки, шлях до миру лежить через мир у душі, бо лише він робить людину сильною, а нас – непереможними. Ніхто не знає цього краще за українських волонтерів, цих безкорисливих носіїв добра. І кожен воїн, який зігрів скривджене дитя чи прихистив скалічену снарядом тваринку, пізнав розкіш того душевного миру. Насправді в народі дрімають невичерпні запаси людинолюбства, й наше завдання – активувати їх і примножити його здорові сили.

Усі ці негаразди, які сьогодні вражають своєю чорнотою, можуть уже завтра змаліти на тлі потужної самоорганізації суспільства задля ґарантування духовної безпеки країни. Так, українська нація у тяжких випробуваннях захищає своє право на свободу. Наша війна праведна, і ми переможемо. Проте в той момент, коли війна закінчиться, ми не маємо побачити на своєму обличчі хижого вишкіру того аґресора, з яким воювали.

У час війни, на жаль, рани в людських душах неминучі. Але хай не наші дії завдають цих ран. Не даймо сліпій ненависті запанувати над нами. Ми – люди, і ми не хочемо зректися власної гідности. Просто поставмо перед собою портрети героїв Небесної сотні чи загиблих на війні. І ми все згадаємо, все зможемо.

Ініціятивна група „Першого грудня":
В'ячеслав Брюховецький, Кардинал Любомир Гузар, Іван Дзюба, Євген Захаров, Йосип Зісельс, Мирослав Маринович, Володимир Панченко, Мирослав Попович, Всеволод Речицький, Вадим Скуратівський, Юрій Щербак, Ігор Юхновський, Ярослав Яцків.

„Українська правда"

Вперше створено...

(Закінчення зі стор. 9)

ти Олександра Сухенко та Микола Олексин розповіли про своїх співрозмовників, які зворушували своєю щирістю, любов'ю до краю, бажанням допомогти, поділитися своїми знаннями, баченням і розумінням. Видання містить повідомлення про 105 історичних подій, 130 відомих постатей краю, 10 найцікавіших архітектурних споруд, показує національний, мовний та віковий склад населення.

Видання також показує проблеми – знелюднення сіл, спотворення автентичного топонімічного простору, екологічні біди річки та Поінгулля. Щоб зберегти Інгул повноводним та мальовничим, слід переглянути доцільність існування ставків та гребель, які втратили своє господарське значення, розчищувати загати, не розорювати межиріччя поблизу русел.

Природа дарує нам безліч багатств і красот, але людина мусить турбуватись про них та розумно використовувати. А це неможливо без знання та любови до рідного краю. Видання, як підкреслив один з рецензентів, старійшина краєзнавчого руху Юрій Матівос, своєрідний компас для його вивчення. Для цього видання потрапить у кожну школу.

Ділимося сумною вісткою, що 10 січня 2017 року відійшла у вічність на 91-му році життя

св. п. Софія Дусанівська

(з дому Меуш)

народжена 10 травня 1925 року в Бучачі, Тернопільської області. Була активною членкою української громади у Бафало Н.Й.

У смутку залишилися:
чоловік - Богдан;
донька - Оксана з чоловіком Ричардом Вісневським,
донька - Александра з чоловіком Larry Kinsella;
внуки - Василько і Наталка Вісневські;
ширша родина в США, Канаді й Україні.

Покійна похована на цвинтарі Кальварія у Бафало Н.Й.

В пам'ять покійної можна складати пожертви на ЗУАДК для дітей-сиріт в Україні з військової кризи.

Вічная пам'ять!

За присутність на відправах та вислови співчуття щиро дякуємо.

У глибокому смутку повідомляємо, що 14 лютого 2017 року, проживши 91 рік, відійшла у вічність

св. п.

Володимира Баслядинська

з дому Козак

Покійна народилася 17 липня 1925 року в селі Кривичі, Львівська обл., вдова по св. п. Мирославові, мати св. п. Володимира.

У глибокому смутку залишилися:
дочка - Мирослава Баслядинська
внуки - Наталя Махлай з чоловіком Олегом
- Марія Баслядинська
- Стефан Баслядинський
правнуки - Ліля, Аня, Кирило, Йосиф і Микола
родини Брочинських, Палажіїв та дальша родина в Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Oblast Memorials
PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net
ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ пошукує Заступника Директора.
По дальшу інформацію прошу звернутися на адресу:
http://www.ukrainianmuseum.org/temp/job_asstdir.pdf

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:
- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail:computopr@aol.com

НА ПРОДАЖ $105,000
Гарне, дуже чисте помешкання/кондоміній з 2-ма спальнями на першому поверсі, із зручною парковкою в Українському селі, Сомерсет, Н. Дж.
Тел.: 908-642-8356

Порядна жінка з України, 42 роки, пошукує працю по догляду за людьми похилого віку. Відповідальна, без шкідливих звичок. Смачно готую, добра господиня. Маю гарні рекомендації та великий досвід праці з людьми старшого віку.
Тел. 201-539-6186

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973)538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel
- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшости европейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service
ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

$100 - $7	$500 - $12	$900 - $20
$200 - $10	$600 - $15	$1000 - $20
$300 - $12	$700 - $17	$1500 - $37.50
$400 - $12	$800 - $17	$2000 - $50

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
** Додаткова оплата за доставу. Існують певні обмеження.*

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *
- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний" з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 ґальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколяд - 2 плитки.
Ціна $99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
In the East Village since 1983
Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.
(By Appointment Only)
29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002
zbmasnyj@verizon.net

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях
ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**
Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306
Tel.: 201-647-6386
e-mail: marijkauna@yahoo.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
2-ий Заступник президента
Ліцензований продавець страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

КУПУЄТЕ **БУДИНОК?**
МИ ДОПОМОЖЕМО!
Безкоштовне заповнення аплікації

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК ПОЧАТКОВОГО ВНЕСКУ!
КОНКУРЕНТОЗДАТНІ ВІДСОТКОВІ СТАВКИ!
ДЗВОНІТЬ ТА ОТРИМУЙТЕ **ШВИДКУ ПРЕКВАЛІФІКАЦІЮ**
ПЕРШ НІЖ ПРИДБАЄТЕ БУДИНОК ВАШОЇ МРІЇ!
773-328-7500 X283

Умови даної пропозиції можуть бути змінені без попереднього повідомлення. Будь ласка, зателефонуйте на нумер 1-888-222-8571 для поточної інформації.

Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
EQUAL HOUSING OPPORTUNITY
Full Financial Services

SELFRELIANCE.COM **2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622 773-328-7500**

5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL	773-589-0077	302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL	630-307-0079
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL	847-359-5911	734 Sandford Ave. Newark NJ	973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ	201-795-4061		
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ	973-887-2776		